

พจนานุกรม

ป.แม่จ๋า

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“ฉบับแรกในประเทศไทย”

แหล่งคำปรึกษาการ กฎหมายไทย

พจนานุกรม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

เล่มแรกในบรรดาพจนานุกรมกฎหมายไทย สร้างสรรค์โดย สุตรไพศาล

แหล่งรวมกฎหมายครบวงจร
Soutpaisallaw.com

พจนานุกรม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สูตรไพศาล

© สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ แก้ไข พ.ศ. ๒๕๕๘ ในการรวบรวม เรียบเรียง และแก้ไขปรับปรุง โดยสำนักพิมพ์สูตรไพศาล ห้ามนำส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ไปลอกเลียนแบบ ทำสำเนา ถ่ายเอกสาร นำไปเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต หรือเครือข่ายต่างๆ นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของลิขสิทธิ์เท่านั้น

✽ จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย

สำนักพิมพ์สูตรไพศาล
155 ถนนเพชรเกษม 63 ซอยวัดม่วง
แขวงหลักสอง เขตบางแค กทม. 10160
Tel. 0-2413-4349 Fax. 0-2455-5027
www.soutpaisallaw.com

พิมพ์ครั้งที่ 1
พฤษภาคม 2558
จำนวน 1,000 เล่ม
บรรณาธิการ :
สิริวัฒน์ กาดำดวง

✽ ข้อมูลบรรณานุกรมของ

สำนักหอสมุดแห่งชาติ

พจนานุกรม ประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์—พิมพ์ครั้งที่ 1.—กรุงเทพฯ
สูตรไพศาล, 2558, 512 หน้า
ISBN 978-616-325-079-7

✽ กรณีต้องการสนับสนุนการจัดพิมพ์หรือ
สั่งจำนวนมาก แปลงเป็นของขวัญ ใช้แจก
ในโอกาสพิเศษต่างๆ กรุณาติดต่อ **สายด่วน**

(ทุกวัน 07.00 - 20.00 น.) 086-6245450 เก่ง 084-3302707 โย

หมายเลขบัญชี “สูตรไพศาล
โดยนายวิสูตร รัชชัยวิวัฒน์”
โอนแล้วโทรแจ้ง จัดส่งเร็วไว

ธนาคาร	ออมทรัพย์
กสิกรไทย	053-2-13352-1
กรุงเทพ	120-4-91552-2
กรุงไทย	040-1-01272-7
กรุงศรีอยุธยา	300-1-17888-8
ทหารไทย	019-2-44357-0
ไทยพาณิชย์	112-2-04179-2

คำนำ

พจนานุกรม มีการจัดพิมพ์อย่างแพร่หลาย ทั้งฉบับ/ขนาดต่าง ๆ แต่นั่นก็เป็นพจนานุกรมทั่วไป สำหรับ “พจนานุกรมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์” พัฒนาจาก “ดัชนีค้น ป.แพ่ง” ซึ่งมีประกอบท้ายเล่ม ป.แพ่งที่ศาลฎีกาจัดพิมพ์มาหลายครั้ง ทั้งนักกฎหมาย นักศึกษาและผู้ใช้กฎหมาย ได้แนะนำให้จัดพิมพ์ส่งเสริมการใช้งานให้เข้าถึงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้อย่างรวดเร็ว รวบรวม และถูกต้อง

โดยที่ ป.แพ่ง เป็นประมวลกฎหมายหลักที่สำคัญ มีบูรณาการและพัฒนายกระดับ “อุเทศ” เล่มตัวบท ป.แพ่ง การใช้ ป.แพ่ง อันมี พ.ร.บ.ต่าง ๆ เสริม-ประกอบซึ่งแยกพิมพ์เฉพาะ คือ “ฐานความผิดอัตราโทษการตั้งข้อหา ๒ เล่มชุด” ครอบคลุมกฎหมายไทยปัจจุบัน จัดพิมพ์เรียงตามอักษร เรียกได้ว่าเป็น “พจนานุกรมอัตราโทษกฎหมายไทย”

ผู้อ่านควรทำความเข้าใจกับคำย่อในหนังสือเล่มนี้ ก่อนใช้พจนานุกรมฉบับนี้

ป.แพ่ง จำแนกได้ ๖ ประเภท คือ.-

- ประเภท ๑ ตัวบท ป.แพ่ง เป็นบทกฎหมายที่ปรับปรุงล่าสุด มีเล่มที่พิมพ์รวมกับ ป.อาญา หรือนิยามพิมพ์รวมกับฎีกา ป.แพ่ง ด้วย

- ประเภท ๒ คัดย่อ แยกองค์ประกอบ หรือคำอธิบาย ป.แพ่ง มีหลายเล่ม

- ประเภท ๓ แปลภาษาสากล ได้แก่ ป.แพ่งแปลไทย-อังกฤษ อนาคตอาจมีแปลภาษาที่ใช้กันมาก เช่น ภาษาจีน เป็นต้น

- ประเภท ๔ ฎีกา ป.แพ่ง เรียงรู้คดีจริง จัดเรียงมาตรา รวมฎีกา ป.แพ่งหลายปีล่าสุดถึงปีปัจจุบัน

- ประเภท ๕ ถาม-ตอบ รวมข้อสอบวิชากฎหมายแพ่ง ปรับทั้งปัญหาข้อสอบและแนวคำตอบให้ตรงและเป็นปัจจุบัน

- ประเภท ๖ อื่นๆ เกี่ยวกับ ป.แพ่ง เช่น พจนานุกรม ป.แพ่ง เล่มนี้

จึงมีการจัดพิมพ์สนับสนุนให้เกิดความสนใจ สนับสนุนบรรดาบทกำหนดโทษเป็น “ศีล” บทบังคับต้องปฏิบัติเป็น “ธรรม” ข้อปฏิบัติอันชอบธรรมชอบด้วยกฎหมาย จึงมี.-

(๑) ป.แพ่ง จัดพิมพ์เล่มขนาดต่าง ๆ สนองต่อวัย วุฒิผู้ใช้งาน เช่น เยาวชน-นักศึกษา-นิสิต-นักกฎหมาย-นักธุรกิจ-นักลงทุน วัยเยาว์ นิยมเล่มเล็ก วัยกลางคนนิยมเล่มขนาดกลางพกพาสะดวก และผู้ใหญ่ผู้สูงวัยนิยมเล่มใหญ่ตั้งโต๊ะ เก็บทุกรายละเอียด ภูมิฐานอย่างสมค่าสมฐานะ

(๒) E-book หรือโปรแกรม ป.แพ่ง เป็น File ข้อมูลจำนวนมาก จุใจ ใช้งานผ่านคอมพิวเตอร์ ค้นหาสะดวก สืบพิมพ์ได้

(๓) MP3 ระบบเสียงแทนเทป ๑๐ ตลับ มีทั้ง ๖ ประเภท

นวัตกรรม ป.แพ่ง มีกว่า ๑๐๐ รายการ เลือกชมใน www.soutpaisallaw.com ต้องการหลายเล่ม หรือประสงค์เป็นตัวแทน เชิญโทรติดต่อสอบถาม จะได้รับบริการข่าวสารและได้รับคำตอบอย่างครบถ้วน

อนึ่ง พจนานุกรม ป.อาญา ได้จัดพิมพ์และวางจำหน่ายแล้ว ส่วนพจนานุกรม ป.วิ อาญา, พจนานุกรม ป.วิ แพ่ง และพจนานุกรมกลุ่มกฎหมายสำคัญ จะจัดพิมพ์ตามลำดับต่อไป

พจนานุกรมกฎหมายและกฎหมายคุณภาพ จะพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หากได้รับคำแนะนำอันเป็นประโยชน์จากท่าน ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอบพระคุณทุกข้อชี้แนะอย่างสร้างสรรค์

นายวิสูตร ธนชัยวิวัฒน์

ฝ่ายวิชาการสุตรไพศาล

Line ID : splawbook

Splaw@hotmail.com

โทร. ๐-๒๔๑๓-๔๓๔๙ , ๐-๒๔๕๔-๑๐๖๕

Fax. ๐-๒๔๕๕-๕๐๒๗

www.soutpaisallaw.com

สารบัญ

อักษร	หน้า
-------	------

ก	๑
ข	๓๗
ฅ	๕๑
ค	๕๓
ศ	๘๖
ฌ	๘๗
ง	๘๙
จ	๙๔
ฉ	๑๑๙
ช	๑๒๑
ฌ	๑๓๓
ฌ	๑๓๕
ญ	๑๓๖
ฎ	๑๓๗
ฏ	๑๓๘
ฐ	๑๓๙
ฑ	๑๔๑
ฒ	๑๔๒
ณ	๑๔๓
ด	๑๔๕
ต	๑๕๓
ถ	๑๗๕
ท	๑๘๓

ธ _____ ๒๐๕

น _____ ๒๐๙

บ _____ ๒๒๓

ป _____ ๒๔๙

ผ _____ ๒๖๑

ฝ _____ ๓๑๓

พ _____ ๓๑๕

ฟ _____ ๓๒๗

ภ _____ ๓๒๙

ม _____ ๓๓๕

ย _____ ๓๖๓

ร _____ ๓๖๗

ฤ _____ ๓๘๑

ล _____ ๓๘๓

ว _____ ๓๙๕

ศ _____ ๔๐๑

ษ _____ ๔๐๖

ส _____ ๔๐๗

ห _____ ๔๔๗

ฬ _____ ๔๘๒

อ _____ ๔๘๓

ฮ _____ ๔๙๗

ผนวก ป.แฟ้ง _____ ๔๙๘

คำย่อที่ใช้ในเล่มนี้

คำย่อ	ย่อจาก
ป.แพ่ง, ป.พ.พ.	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
บ/...	บรรพ...
ล/...	ลักษณะ...
ม/...	หมวด...
ต/...	ตอนที่...
ว/...	วรรค...
ม. ...	มาตรา...
วิอาญา, วิอ.	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(วิอ. ...)	(ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา....)
กทม.	กรุงเทพมหานคร (เดิม : จังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี)
อสส.	อัยการสูงสุด
พงส.	พนักงานสอบสวน
วิแพ่ง, วิพ.	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
อาญา	ประมวลกฎหมายอาญา
พรบ. หรือ พ.ร.บ.	พระราชบัญญัติ
พรฎ. หรือ พ.ร.ฎ.	พระราชกฤษฎีกา
พรก. หรือ พ.ร.ก.	พระราชกำหนด

คำย่อ

ย่อจาก

รมต.มท.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รมต.มท.รก.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ

รจ.

ราชกิจจานุเบกษา

อัยการ

พนักงานอัยการ

จนท.

เจ้าหน้าที่

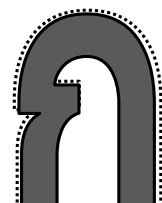
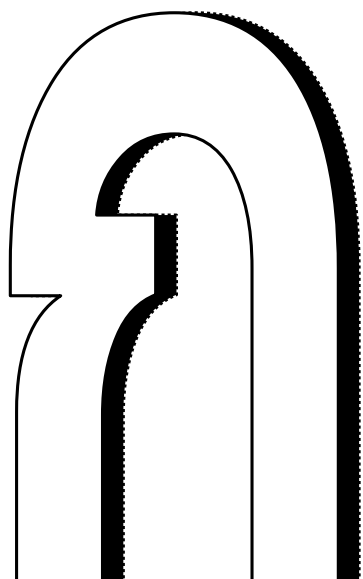
พนท.

พนักงานเจ้าหน้าที่

พงศ. ปกครอง

พนักงานฝ่ายปกครอง

กฎหมายตามตัวอักษร ดู : กฎหมายนั้น
(แฟ่ง ๔)

กฎหมายนั้น (แฟ่ง ๔) ต้องใช้ในบรรดา
กรณีซึ่งต้องด้วยบทบัญญัติใดๆ แห่ง
กฎหมายตามตัวอักษร หรือตามความ
มุ่งหมายของบทบัญญัตินั้นๆ

กฎหมายนี้ให้เรียกว่า :
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (แฟ่ง ๑)

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ :
คือ ป.แฟ่ง (แฟ่ง ๑)

กรณีการสมรสเป็นโมฆะ :
(แฟ่ง ๑๔๙๘ ว.๒) ทรัพย์สินที่ฝ่ายใดมี หรือได้
มาไม่ว่าก่อน หรือหลังการสมรสรวมทั้งดอกผล
คงเป็นของฝ่ายนั้น ส่วนบรรดาทรัพย์สินที่ทำมา

หาได้ร่วมกันให้แบ่งคนละครึ่ง (เว้นแต่
ศาลจะเห็นสมควรสั่งเป็นประการอื่น เมื่อได้
พิเคราะห์ถึงภาระในครอบครัว ภาระในการ
หาเลี้ยงชีพ และฐานะของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย
ตลอดจนพฤติการณ์อื่นทั้งปวงแล้ว)

กรณีคู่สมรสฝ่ายใดเป็นคนวิกลจริต
(แฟ่ง ๑๔๖๔) ไม่ว่าศาลจะได้สั่งให้เป็น
คนไร้ความสามารถหรือไม่ ถ้าคู่สมรสอีก
ฝ่ายหนึ่งไม่อุปการะเลี้ยงดูฝ่ายที่วิกลจริต
ตาม ม.๑๔๖๑ ว.๒ หรือกระทำการหรือไม่
กระทำการเป็นเหตุให้ฝ่ายที่วิกลจริตอยู่ใน
ภาวะอันน่าจะเกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ
หรือตกอยู่ในภาวะอันน่าจะเกิดความ
เสียหายทางทรัพย์สินถึงขนาด บุคคลตามที่
ระบุไว้ใน ม.๒๔ หรือผู้อนุบาลอาจฟ้อง
คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดู

ให้แก่ฝ่ายที่วิกลจริต หรือขอให้ศาลมีคำสั่ง
เพื่อคุ้มครองฝ่ายที่วิกลจริตได้

กรณีใช้สิทธิไล่เบี้ยภายหลังการ รับรองแต่บางส่วน (แพ่ง ๙๗๒) คู่สัญญา

ฝ่ายซึ่งใช้เงินอันเป็นจำนวนเขาไม่รับรองนั้น
อาจจะเรียกให้จัดระบุดความที่ใช้เงินนี้ลงไว้
ในตัวเงินและเรียกให้ทำใบรับให้แก่ตนได้
หนึ่งผู้ทรงตัวเงินต้องให้สำเนาตัวเงิน
อันรับรองว่าถูกต้องแก่คู่สัญญาฝ่ายนั้น
พร้อมทั้งคำคัดค้านด้วย เพื่อให้เขาสามารถ
ใช้สิทธิไล่เบี้ยในภายหลังได้สืบไป

กรณีซึ่งกล่าวไว้ ม.๑๐๕๕ (๔) หรือ

(๕) (แพ่ง ๑๐๖๐) ผู้เป็นหุ้นส่วนที่ยังอยู่รับซื้อ
หุ้นของผู้ที่ออกจากหุ้นส่วนไปสัญญา
หุ้นส่วนนั้นก็ยังคงใช้ได้ต่อไปในระหว่าง
ผู้เป็นหุ้นส่วนที่ยังอยู่ด้วยกัน

กรณีทั้งหลายซึ่งกล่าวไว้ในม.๙๕๙

(๒) (แพ่ง ๙๖๐ ว.๕) ผู้ทรงยังหาอาจจะใช้
สิทธิไล่เบี้ยได้ไม่ จนกว่าจะได้ยื่นตัวเงินให้
ผู้จ่ายใช้เงินและได้ทำคำคัดค้านขึ้นแล้ว

กรณีทั้งหลายดังกล่าวไว้ในม.๙๕๙

(๓) (แพ่ง ๙๖๐ ว.๖) ถ้าเอาคำพิพากษาซึ่งสั่ง
ให้ผู้สั่งจ่ายเป็นคนล้มละลายออกแสดง

ก็เป็นการเพียงพอที่จะทำให้ผู้ทรงสามารถ
ใช้สิทธิไล่เบี้ยได้

กรณีทำให้เขาถึงตาย (แพ่ง ๔๔๕) หรือ

ให้เสียหายแก่ร่างกายหรืออนามัย, กรณีทำ
ให้เขาเสียเสรีภาพ, ถ้าผู้ต้องเสียหายมีความ
ผูกพันตามกฎหมาย จะต้องทำการงานให้
เป็นคุณแก่บุคคลภายนอกในครัวเรือน หรือ
อุตสาหกรรมของบุคคลภายนอกนั้นบุคคล
ผู้จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นจะต้องใช้
ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอก
เพื่อที่เขาต้องขาดแรงงานด้วย

กรณีที่กล่าวมาในมาตราก่อน

(แพ่ง ๓๖๓) เมื่อยังไม่มีใครทำการสำเร็จ
ดังบ่งไว้ นั้นอยู่ตราบใด ผู้ให้คำมั่นจะถอน
คำมั่นของตนเสียโดยวิธีเดียวกับที่โฆษณา
นั้นก็ได้ เว้นแต่จะได้แสดงไว้ในโฆษณานั้น
ว่าจะไม่ถอน

กรณีที่มีการสมรสเป็นโมฆะ ข้อตกลง

ระหว่างคู่สมรส (แพ่ง ๑๔๙๙/๑) ว่าฝ่าย

ใดจะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรคนใด
หรือฝ่ายใดหรือทั้งสองฝ่ายจะเป็นผู้ออกเงิน
ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเป็นจำนวนเท่าใด
ให้ทำเป็นหนังสือ หากตกลงกันไม่ได้ให้ศาล
เป็นผู้ชี้ขาดว่ามีเหตุที่ถอนอำนาจปกครอง
ของคู่สมรสนั้นได้ตาม ม.๑๕๘๒ ศาลจะ

ถอนอำนาจปกครองของคู่สมรสและสั่งให้บุคคลภายนอกเป็นผู้ปกครองก็ได้ (ทั้งนี้ให้ศาลคำนึงถึงความผาสุกและประโยชน์ของบุตรนั้นเป็นสำคัญ และให้นำความใน ม.๑๕๒๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม)

กรณีที่ได้มีการแบ่งมรดกไปแล้ว

(แพ่ง ๑๕๕๘ ว.๒) ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยเรื่องลาภมิควรได้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

กรณีที่ผู้รับจำนองไม่ได้ดำเนินการ

(แพ่ง ๗๒๙/๑ ว.๒) ขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้ผู้จำนองพ้นจากความรับผิดชอบดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

กรณีที่มีข้อสงสัย (แพ่ง ๑๖๕๑ ว.๒)

ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้รับพินัยกรรมเป็นผู้รับพินัยกรรมลักษณะเฉพาะ

กรณีที่มีเหตุอันสมควร (แพ่ง ๑๕๗๙ ว.๒)

ศาลจะมีคำสั่งให้คู่สมรสดังกล่าวทำการสมรสไปก่อนก็ได้ คำสั่งศาลเช่นว่านี้ ให้ระบุดำเนินการไว้ด้วยว่าให้คู่สมรสปฏิบัติตามการแบ่งแยก

ทรัพย์สินและทำบัญชีทรัพย์สิน ตามความใน ว.๑ ภายในกำหนดเวลาเท่าใด ภายหลังการสมรสนั้นด้วย

กรณีที่สามีหรือภริยามีอำนาจจัดการสินสมรสแต่ฝ่ายเดียว

(แพ่ง ๑๔๘๓) คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งก็ยังมีอำนาจจัดการบ้านเรือนและจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัวตามสมควรแก่สภาพได้ ค่าใช้จ่ายในการนี้ย่อมผูกพันสินสมรสและสินส่วนตัวของทั้งสองฝ่าย

กรณีที่อายุความสะดุดหยุดลง (แพ่ง ๑๙๓/๑๗)

เพราะเหตุตาม ม. ๑๙๓/๑๔ (๒) หากคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกคำฟ้อง หรือคดีเสร็จไปโดยการจำหน่ายคดีเพราะเหตุถอนฟ้อง หรือทิ้งฟ้อง ให้ถือว่าอายุความไม่เคยสะดุดหยุดลง

กรณีเป็นข้อสงสัย (แพ่ง ๑๐๒๗)

ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าสิ่งซึ่งนำมาลงหุ้นด้วยกันนั้นมีค่าเท่ากัน

กรณี ม.๑๐๗๐ ถ้าผู้เป็นหุ้นส่วนนำ

พิสูจน์ (แพ่ง ๑๐๗๑) ได้ว่า.-

(๑) สินทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนยังมีพอที่จะชำระหนี้ได้ทั้งหมดหรือบางส่วน และ

(๒) การที่จะบังคับเอาแก่ห้างหุ้นส่วนนั้น ไม่เป็นการยากจะศาลจะบังคับให้ เอาสินทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนนั้นชำระหนี้ ก่อนก็ได้ สุดแต่ศาลจะเห็นสมควร

กรณีเลิกมูลนิธิ (แพ่ง ๑๓๓) ให้มีการชำระ บัญชีมูลนิธิและให้นำบทบัญญัติใน บ/๓, ล/๒๒ ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วน จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัท จำกัด มาใช้บังคับแก่การชำระบัญชีมูลนิธิ โดยอนุโลม (ให้ผู้ชำระบัญชีเสนอรายงาน การชำระบัญชีต่อนายทะเบียน และนายทะเบียนอนุมัติรายงาน)

กรณีวินิจฉัยการข่มขู่ ดู : วินิจฉัยกรณี ความสำคัญผิด (แพ่ง ๑๖๗)

กรณีศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่า การสมรสเป็นโมฆะ (แพ่ง ๑๔๙๗/๑) ให้ศาลแจ้งไปยังนายทะเบียนเพื่อบันทึก ความเป็นโมฆะไว้ในทะเบียนสมรส

กรณีศาลสั่งให้สามีหรือภริยาเป็น คนไร้ความสามารถ (แพ่ง ๑๔๖๓) หรือ เสมือนไร้ความสามารถ ภริยาหรือสามีย่อม เป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แต่เมื่อผู้มีส่วนได้ เสียหรืออัยการร้องขอ และถ้ามีเหตุสำคัญ ศาลจะตั้งผู้อื่นเป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์

กรณีสามีภริยาไม่สามารถที่จะ อยู่กินด้วยกันโดยปกติสุขได้

(แพ่ง ๑๔๖๒) หรือถ้าการอยู่ร่วมกันจะเป็น อันตรายแก่กายหรือจิตใจหรือทำลายความ ผาสุกอย่างมาก สามีหรือภริยาฝ่ายที่ไม่ สามารถที่จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา โดยปกติสุขได้หรือฝ่ายที่จะต้องรับอันตราย หรือถูกทำลายความผาสุก อาจร้องต่อศาล เพื่อให้มีคำสั่งอนุญาตให้ตนอยู่ต่างหากใน ระหว่างที่เหตุนั้น ๆ ยังมีอยู่กรณีเช่นนี้ศาล จะกำหนดจำนวนค่าอุปการะเลี้ยงดูให้ ฝ่ายหนึ่งจ่ายให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งตามควร แก่พฤติการณ์

กรณีสามีหรือภริยามีอำนาจจัดการ สินสมรสแต่ฝ่ายเดียว (แพ่ง ๑๔๘๐)

ถ้าสามีหรือภริยาจะกระทำ หรือกำลัง กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในการจัดการ สินสมรสอันพึงเห็นได้ว่าจะเกิดความ เสียหายถึงขนาด อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ ศาลสั่งห้ามมิให้กระทำการนั้นได้

กรณีห้างหุ้นส่วนจำกัดมีหุ้นส่วน ผู้จัดการคนเดียว (แพ่ง ๑๐๗๘/๑ ว.๒)

ให้หุ้นส่วนผู้จัดการที่จะลาออกจากตำแหน่ง แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เป็นหุ้นส่วนคนหนึ่ง เพื่อนัดประชุมและพิจารณาตั้งหุ้นส่วน ผู้จัดการคนใหม่ พร้อมกับแนบใบลาออก

ไปด้วย การลาออกมีผลนับแต่วันที่ไป
ลาออกไปถึงหุ้นส่วน

กรรมธรรม์ประกันภัย (แพ่ง ๘๖๗ ว.๓)

ต้องลงลายมือชื่อของผู้รับประกันภัยและ
มีรายการดังนี้

- (๑) วัตถุประสงค์เอาประกันภัย
- (๒) ภัยใดซึ่งผู้รับประกันภัยรับเสี่ยง
- (๓) ราคาแห่งมูลประกันภัยได้กำหนดกันไว้
- (๔) จำนวนเงินซึ่งเอาประกันภัย
- (๕) จำนวนเบี้ยประกันภัย และวิธีส่งเบี้ย
ประกันภัย
- (๖) ถ้าหากสัญญาประกันภัยมีกำหนดเวลา
ต้องลงเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดไว้ด้วย
- (๗) ชื่อหรือยี่ห้อของผู้รับประกันภัย
- (๘) ชื่อหรือยี่ห้อของผู้เอาประกันภัย
- (๙) ชื่อของผู้รับประกันภัย ถ้าจะพึงมี
- (๑๐) วันทำสัญญาประกันภัย
- (๑๑) สถานที่และวันที่ได้ทำกรรมธรรม์ประกันภัย

กรรมธรรม์ประกันภัยได้ทำเป็นรูป ให้ใช้เงินตามเขาสั่งแล้ว (แพ่ง ๘๘๑ ว.๒)

ให้นำบทบัญญัติ ม.๓๐๙ มาใช้บังคับ

กรรมธรรม์ประกันภัยในการรับขน

(แพ่ง ๘๘๖) นอกจากที่ได้ระบุไว้แล้วใน
ม.๘๖๗ ต้องมีรายการเพิ่มขึ้นดังนี้ คือ

- (๑) ระบุทางและวิธีขนส่ง

- (๒) ชื่อหรือยี่ห้อของผู้ขนส่ง
- (๓) สถานที่ซึ่งกำหนดให้รับและส่งมอบของ
- (๔) กำหนดระยะเวลาขนส่ง

กรรม ดู :

- นิติกรรม (แพ่ง ๑๔๙ - ๑๙๓)
- โฆษกรรม โฆษะกรรม (แพ่ง ๑๗๒ - ๑๘๑)
- นิรโทษกรรม (แพ่ง ๔๔๙ - ๔๕๒)

กรรมการ ดู : หัวข้อที่ ๒ ส/๓, ม/๔, ล/๒๒,
บ/๓ (แพ่ง ๑๐๕๕ - ๑๑๗๐)

กรรมการของบริษัทต้องรับผิดชอบ

ร่วมกัน (แพ่ง ๑๑๑๒ ว.๒) จะใช้ทั้งต้นทุนเงิน
และดอกเบี้ยคิดตั้งแต่เวลาสิ้นกำหนด
๓ เดือน ถ้ามีจำนวนเงินเช่นนั้นค้างอยู่
มิได้คืนใน ๓ เดือนภายหลังการประชุม
ตั้งบริษัท

กรรมการของมูลนิธิดำเนินการกิจการ

มูลนิธิผลิตผลดลเสื่อมเสียต่อมูลนิธิ

(แพ่ง ๑๒๙) หรือดำเนินการกิจการฝ่าฝืน
กฎหมาย, ข้อบังคับของมูลนิธิ, กลายเป็น
ผู้มีฐานะ, ความประพฤติไม่เหมาะสมใน
การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ
นายทะเบียน พนักงานอัยการ หรือผู้มีส่วน
ได้เสียอาจร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งถอดถอน
กรรมการของมูลนิธิ

กรรมการคนใดพิสูจน์ได้ว่า (แฟ้ม ๑๑๑๒

ว.๓) เงินขาดหรือที่ใช้คืนเข้าไปมิได้เป็น เพราะความผิดของตน กรรมการคนนั้น ก็ไม่ต้องรับผิดชอบในการใช้ต้นเงินหรือดอกเบี้ย

กรรมการคนนั้นไม่ต้องรับผิดชอบ

ดู : กรรมการได้ทำไปได้รับอนุมัติของ ที่ประชุมใหญ่ (แฟ้ม ๑๑๗๐)

กรรมการคนหนึ่งจะนัดเรียกให้ ประชุม (แฟ้ม ๑๑๖๒) กรรมการเมื่อใดก็ได้

กรรมการจะมีจำนวนมากน้อย เท่าใด (แฟ้ม ๑๑๕๐) และจะพึงได้บำเหน็จ

เท่าใด ให้สุดแล้วแต่ที่ประชุมใหญ่จะกำหนด

กรรมการจะเรียกประชุมวิสามัญ

(แฟ้ม ๑๑๗๒) เมื่อใดก็ได้สุดแต่จะเห็นสมควร

กรรมการจัดตั้งสมาคม

ดู : จัดทะเบียนสมาคม (แฟ้ม ๘๑)

กรรมการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล

(แฟ้ม ๑๒๐๑ ว.๒) ให้แก่ผู้ถือหุ้นได้เป็นครั้ง เป็นคราว ในเมื่อปรากฏแก่กรรมการว่า บริษัทมีกำไรสมควรพอที่จะทำเช่นนั้น

กรรมการได้ทำไปได้รับอนุมัติของ

ที่ประชุมใหญ่ (แฟ้ม ๑๑๗๐) กรรมการคน นั้นไม่ต้องรับผิดชอบในการนั้นต่อผู้ถือหุ้นซึ่งได้ ให้อนุมัติหรือต่อบริษัทอีกต่อไป

กรรมการได้รับการแล้วให้ลงมือ จัดการเรียกให้ผู้เริ่มก่อการและ

ผู้เข้าชื่อ (แฟ้ม ๑๑๑๐ ว.๒) ชื่อหุ้น ทั้งหลายใช้เงินในหุ้นซึ่งจะต้องใช้เป็นตัวเงิน เรียกหุ้นหนึ่งไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ ตามที่ได้กำหนดไว้ในหนังสือชี้ชวนบอก กล่าวป่าวร้อง หรือหนังสือชวนให้ซื้อหุ้น

กรรมการต้องจัดให้จดบันทึก

รายงานการประชุม (แฟ้ม ๑๒๐๗) ข้อมติ ทั้งหมดของที่ประชุมผู้ถือหุ้นและของที่ ประชุมกรรมการลงไว้ในสมุดโดยถูกต้อง สมุดนี้ให้เก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานที่ได้ จดทะเบียนของบริษัทบันทึกเมื่อได้ ลงลายมือชื่อของผู้เป็นประธานการประชุม ลงมติหรือซึ่งได้ดำเนินการงานประชุม ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นหลักฐาน อันถูกต้องแห่งข้อความที่ได้จดบันทึกลงใน สมุดนั้น และให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าการ ลงมติและการดำเนินของที่ประชุมอันได้ จดบันทึกไว้นั้นได้เป็นไปโดยชอบ

กรรมการต้องจัดให้ถือบัญชี

(แพ่ง ๑๒๐๖) ต่อไปนี้ไว้ให้ถูกถ้วนจริง คือ.-

- (๑) จำนวนเงินที่บริษัทได้รับและได้จ่าย ทั้งรายการอันเป็นเหตุให้รับหรือจ่ายเงินทุกราย
- (๒) สินทรัพย์และหนี้สินของบริษัท

กรรมการต้องนำฉบับตีพิมพ์

(แพ่ง ๑๐๗๘ ว.๕) หนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับ มอบแก่หอทะเบียนอย่างละ ๑๐ ฉบับ

กรรมการต้องไปขอจดทะเบียน

บริษัท (แพ่ง ๑๑๑๑) เมื่อจำนวนเงินซึ่งว่าไว้ใน ม.๑๑๑๐ ได้ใช้เสร็จแล้ว

กรรมการต้องรับผิดชอบร่วมกัน

(แพ่ง ๑๑๖๘ ว.๒) ในประการต่าง ๆ ดังนี้.-

- (๑) การใช้เงินค่าหุ้น ได้ใช้กันจริง
- (๒) จัดให้มีและรักษาไว้ให้เรียบร้อย ซึ่งสมุดบัญชีและเอกสารที่กฎหมายกำหนด
- (๓) แจกเงินปันผลหรือดอกเบียให้เป็นที่ไปโดยถูกต้อง
- (๔) บังคับโดยถูกต้องตามมติของที่ประชุมใหญ่

กรรมการต้องออกจากตำแหน่ง

(แพ่ง ๑๑๕๒) โดยจำนวน ๑ ใน ๓ ถ้ากรรมการ

แบ่งให้ตรงเป็นส่วน ๓ ไม่ได้ ให้ออกโดยใกล้ที่สุดกับ ๑ ใน ๓

กรรมการถูกถอดถอน (แพ่ง ๑๒๕ ว.๔)

กรรมการของมูลนิธิที่พ้นจากตำแหน่ง เพราะถูกถอดถอนโดยคำสั่งศาลตาม ม.๑๒๙ จะปฏิบัติหน้าที่ตาม ว.๓ ไม่ได้

กรรมการทำให้เกิดเสียหายแก่

บริษัท (แพ่ง ๑๑๖๙) จะฟ้องร้องเรียกเอาสินไหมทดแทนแก่กรรมการก็ได้ หรือในกรณีของบริษัทไม่ยอมฟ้องร้อง ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งคนใดจะเอาคดีนั้นขึ้นว่าก็ได้

กรรมการบริษัทจำกัดจะรับผิดชอบโดยไม่

จำกัด (แพ่ง ๑๑๐๑) ต้องจดแถลงความรับผิดชอบนั้นลงในหนังสือบริคณห์สนธิด้วย

กรรมการมิได้เรียกประชุมภายใน

๓๐ วัน (แพ่ง ๑๑๗๔ ว.๒) นับแต่วันยื่นคำร้อง ผู้ถือหุ้นทั้งหลายซึ่งเป็นผู้ร้อง หรือผู้ถือหุ้นคนอื่น ๆ รวมกันได้จำนวนดั่งบังคับไว้นั้น จะเรียกประชุมเอง

กรรมการล้มละลาย, ตกเป็นผู้ไร้

ความสามารถ (แพ่ง ๑๑๕๔) กรรมการคนนั้นเป็นอันขาดจากตำแหน่ง

กรรมการลาออกจากตำแหน่ง ให้ยื่น ใบลาออกต่อบริษัท (แฟ้ม ๑๑๕๓/๑)

การลาออกมีผลนับแต่วันที่ใบลาออกไป
ถึงบริษัท

กรรมการสมาคมขัดประโยชน์

ดู : ส่วนได้เสียออกเสียงไม่ได้ (แฟ้ม ๙๙)

กรรมการสมาคมจัดประชุมใหญ่

ดู : จัดให้มีประชุมใหญ่สามัญอย่างน้อยปี
ละครั้ง (แฟ้ม ๙๓)

กรรมการสมาคมชุดเดิมปฏิบัติ

ดู : ระหว่างยังไม่จดทะเบียนกรรมการ
สมาคมชุดใหม่ (แฟ้ม ๘๕ ๖.๓)

กรรมการสมาคมตั้งใหม่ตาม

ข้อบังคับ ดู : แต่งตั้งกรรมการสมาคมใหม่
(แฟ้ม ๘๕)

กรรมการหรือผู้ถือหุ้นร้องขึ้น

ดู : ลงมติฝ่าฝืนบทบัญญัติในลักษณะนี้
(แฟ้ม ๑๑๙๕)

กรรมสิทธิ์^๑ ดู :

- การโอนกรรมสิทธิ์ (แฟ้ม ๔๕๘ - ๔๖๐)

กรรมสิทธิ์^๒ ดู : ล/๒, บ/๔ แบ่ง ๓ ม.

ได้แก่-

- ม/๑ การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ (แฟ้ม ๑๓๐๘)
- ม/๒ แดนแห่งกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์
(แฟ้ม ๑๓๓๕)
- ม/๓ กรรมสิทธิ์รวม (แฟ้ม ๑๓๕๖)

กรรมสิทธิ์^๓ (แฟ้ม ๑๓๓๓) อาจได้มา

โดยอายุความตามที่บัญญัติไว้ใน ล/๓
แห่ง บ/พ ๔ นี้

กรรมสิทธิ์ตกแก่ผู้เก็บได้ ดู : ผู้เก็บได้

ซึ่งทรัพย์สินหายได้ปฏิบัติตาม ม.๑๓๒๓
แล้ว (แฟ้ม ๑๓๒๕)

กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน (แฟ้ม ๗๐๖)

แต่ภายในบังคับเงื่อนไขเช่นใดจะจำนอง
ทรัพย์สินนั้นได้แต่ภายในบังคับเงื่อนไข
เช่นนั้น

กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินกว่าตาม

เงื่อนไข ดู : สัญญาซื้อขายมีเงื่อนไข หรือ
เงื่อนไขเวลาบังคับ (แฟ้ม ๔๕๙)

กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ขาย

(แฟ้ม ๔๕๘) ย่อมโอนไปยังผู้ซื้อตั้งแต่
ขณะเมื่อได้ทำสัญญาซื้อขายกัน

กรรมสิทธิ์ในสินค้าที่เก็บรักษาไว้

(แพ่ง ๗๘๔) อาจโอนได้แต่ด้วยสลักหลัง
ใบรับของคลังสินค้าเท่านั้น

กรรมสิทธิ์รวม ดู : ม/๓, ล/๒, บ/๔

(แพ่ง ๑๓๕๖ - ๑๓๖๖)

กระทำการบอกเลิกยินยอมผู้เยาว์

ดู : สถานะเสมือนบุคคลบรรลุนิติภาวะแล้ว
(แพ่ง ๒๗ ว.๕)

กระทำการดังกล่าวไว้ใน ๒ ว.ก่อน

ใกล้แนวเขต (แพ่ง ๑๓๔๒ ว.๒) ต้องใช้
ความระมัดระวังตามควร เพื่อป้องกันมิให้
ดินหรือทรายพังลง หรือมิให้น้ำหรือสิ่ง
โสโครกซึมเข้าไป

กระทำไปเพราะนับถือยำเกรง

(แพ่ง ๑๖๕ ว.๒) ไม่ถือว่าการนั้นได้กระทำ
เพราะถูกข่มขู่

กระทำละเมิดร่วมกัน

ดู : ผู้กระทำละเมิดร่วมกัน (แพ่ง ๔๓๒ ว.๒)

กลไกของทรัพย์ ดู : โดยอาการกลไก

ของทรัพย์ (แพ่ง ๔๓๗ ว.๒)

กลฉ้อฉลใน ว.๑ (แพ่ง ๑๕๐๖ ว.๒) ไม่ใช่

บังคับในกรณีที่กลฉ้อฉลนั้นเกิดขึ้นโดย

บุคคลที่ ๓ โดยคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งมิได้
รู้เห็นด้วย

กลฉ้อฉลเป็นแต่เพียงเหตุจงใจ

(แพ่ง ๑๖๑) ให้คู่กรณีฝ่ายหนึ่งยอมรับ
ข้อกำหนดอันหนักยิ่งกว่าที่คู่กรณีฝ่ายนั้น
จะยอมรับโดยปกติ คู่กรณีฝ่ายนั้นจะบอก
ล้างการนั้นหาได้ไม่ แต่ชอบที่จะเรียกเอา
ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอัน
เกิดจากกลฉ้อฉลนั้นได้

กลบบลบนี่ ดู :

- หักกลบบลบนี่ (แพ่ง ๓๕๓)

กลับคืนสู่ทะเบียน (แพ่ง ๑๒๗๓/๔ ว.๒)

ห้ามมิให้ร้องขอเมื่อพ้นกำหนด ๑๐ ปีนับ
แต่วันที่นายทะเบียนขีดชื่อห้างหุ้นส่วนหรือ
บริษัทออกจากทะเบียน

กล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่ง

ข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริง

(แพ่ง ๔๒๓) เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือ
เกียรติคุณของบุคคลอื่น หรือเป็นที่เสียหาย
แก่ทางทำมาหาได้ หรือทางเจริญของเขา
โดยประการอื่น ท่านว่าผู้นั้นจะต้องใช้ค่า
สินไหมทดแทนให้แก่เขาเพื่อความเสียหาย
อย่างใดๆ อันเกิดแต่การนั้น แม้ทั้งเมื่อตน
มิได้รู้ว่าข้อความนั้นไม่จริง แต่หากควร
จะรู้ได้

ก่อนการรบกวนขัดสิทธิของผู้ซื้อใน อันจะครองทรัพย์สินโดยปกติสุข

(แฟ้ง ๔๗๕) เพราะบุคคลผู้นั้นมีสิทธิเหนือ
ทรัพย์สินที่ได้ซื้อขายกันนั้นอยู่ในเวลา
ซื้อขาย เพราะความผิดของผู้ขายผู้ขาย
จะต้องรับผิดชอบในผลอันนั้น

ก่อนความเสียหายให้เกิดขึ้น (แฟ้ง
๑๓๕๑ ว.๒) เพื่อนบ้านข้างเคียงจะเรียกเอา
ค่าทดแทนก็ได้

กองมรดกของผู้ตาย (แฟ้ง ๑๖๐๐)
ได้แก่ทรัพย์สินทุกชนิดของผู้ตาย ตลอดทั้ง
สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่างๆ (เว้นแต่
ตามกฎหมายหรือว่าโดยสภาพแล้ว
เป็นการเฉพาะตัวของผู้ตายโดยแท้)

กองมรดกย่อมตกทอดแก่ทายาท
(แฟ้ง ๑๖๐๓) โดยสิทธิตามกฎหมายหรือ
โดยพินัยกรรม

ก่อตั้งสมาคม (แฟ้ง ๗๘) เพื่อกระทำการ
ใด ๆ อันมีลักษณะต่อเนื่องร่วมกันและมีใช่
เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน
ต้องมีข้อบังคับและจดทะเบียนตาม
บทบัญญัติแห่ง ป.แฟ้ง นี้

ก่อน ดู :

- ก่อนชำระหนี้ (แฟ้ง ๖๘๖ - ๖๙๒)

ก่อน ๗ วันลงพิมพ์โฆษณา นสพ.

ดู : การเรียกประชุมใหญ่ (แฟ้ง ๙๕)

ก่อนขายทอดตลาดให้เจ้าหนี้รู้ก่อน

ดู : ไม่อนุญาตให้เอาทรัพย์สินออกขาย
ทอดตลาดจนกว่าจะได้บอกให้เจ้าหนี้รู้ตัว
ก่อน (แฟ้ง ๓๓๗)

ก่อนที่จะตั้งผู้ตรวจ (แฟ้ง ๑๒๑๕ ว.๒)

รมต. จะบังคับให้คนทั้งหลายผู้ยื่นเรื่องราว
วางประกัน เพื่อรับออกเงินค่าใช้สอยใน
การตรวจนั้น

ก่อนที่ศาลยอมรับบัญชี (แฟ้ง ๑๕๙๕)

ห้ามมิให้ผู้ปกครองทำกิจการใด (เว้นแต่
เป็นการเร่งร้อนและจำเป็น แต่จะยกข้อห้าม
ดังกล่าวขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอก
ผู้กระทำการโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน
ไม่ได้)

ก่อนแบ่งมรดก (แฟ้ง ๑๗๓๘) เจ้าหนี้

กองมรดกจะบังคับชำระหนี้เต็มจำนวน
จากกองมรดกก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ทายาท
คนหนึ่ง ๆ อาจเรียกให้ชำระหนี้จากทรัพย์สิน
มรดกของเจ้ามรดก หรือให้เอาเป็นประกัน
ก็ได้จนถึงเวลาแบ่งมรดก

ก่อนเริ่มเสียงภัย (แพ่ง ๘๗๒) ผู้เอา
ประกันภัยจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้
แต่ผู้รับประกันภัยชอบที่จะได้เบี้ยประกันภัย
ทั้งจำนวน

ก่อนวันนัดประชุม (แพ่ง ๑๑๐๗ ว.๒)
ให้ผู้เริ่มก่อการส่งรายงานการตั้งบริษัทมี
คำรับรองของตนว่าถูกต้อง มีข้อความที่
เกี่ยวแก่กิจการอันจะพึงกระทำในที่ประชุม
ตั้งบริษัททุกๆ ข้อตามความใน ม. ต่อไปนี้ไป
ยังผู้เข้าซื้อหุ้นทุกคนอย่างน้อย๗วัน

ก่อนหน้าจะถึงวันแห่งสัปดาห์

ดู : ระยะเวลาที่ได้กำหนด (แพ่ง ๑๙๓/๕ ว.๒)

ก่อนหลังถือตายพร้อมกัน

ดู : คนไหนตายก่อนหลัง (แพ่ง ๑๗)

กอไผ่ ดู : ปลูก, คำจุนต้นไม้, กอไผ่
(แพ่ง ๔๓๔ ว.๒)

ก่อให้เกิดสัญญา ดู : ม/๑, ล/๒ บ/๒
(แพ่ง ๓๕๔ - ๓๖๘)

**ก่อให้เกิดสิทธิพื้นดินโดยมีกำหนด
เวลา** (แพ่ง ๑๔๑๒ ว.๒) ให้นำบทบัญญัติ
ม.๑๔๐๓ ว.๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

**กะประมาณในเวลาที่มีแย้งขัดใน
การแบ่งเฉลี่ย** ดู : วินิจฉัยว่าอสังหาริมทรัพย์
นั้นมีราคาเพิ่มขึ้น (แพ่ง ๒๘๖)

กาย ดู : กายพิการ (แพ่ง ๓๒)

กายพิการไม่สมประกอบ ดู : ให้เป็น
คนเสมือนไร้ความสามารถ (แพ่ง ๓๒)

การ (อื่นๆ) ดู : ความระงับสิ้นไปแห่งการ
ค้าประกัน (แพ่ง ๖๙๘ - ๖๙๐)

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับสมาคม
(แพ่ง ๘๔) ทำได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่
และสมาคมต้องนำข้อบังคับที่ได้แก้ไข
เพิ่มเติมไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียน
ท้องที่ของสมาคมตั้งอยู่ภายใน ๑๔ วันนับ
แต่วันที่ได้ลงมติและให้นำความใน ม.๘๒
มาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อนายทะเบียน
จดทะเบียนแล้วให้มีผลใช้บังคับ

**การแก้ไขเพิ่มเติมรายการในข้อ
บังคับของมูลนิธิ** (แพ่ง ๑๒๗) ตาม
ม.๑๑๒ (๒) จะกระทำได้แต่เฉพาะกรณีดังนี้
(๑) เพื่อให้สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์
ของมูลนิธิ หรือ

(๒) พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปเป็นเหตุให้วัตถุประสงค์ของมูลนิธินั้นมีประโยชน์น้อยหรือไม่อาจดำเนินการให้สมประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธินั้นได้ และวัตถุประสงค์ของมูลนิธิที่แก้ไขเพิ่มเติม นั้นใกล้เคียงกับวัตถุประสงค์เดิมของมูลนิธิ

การข่มขู่ (แพ่ง ๑๖๔ ว.๒) ที่จะทำให้การใดตกเป็นโมฆียะนั้น จะต้องเป็นการข่มขู่ที่จะให้เกิดภัยอันใกล้จะถึงและร้ายแรงถึงขนาดที่จะจูงใจให้ผู้ถูกข่มขู่มีมูลต้องกลัว ซึ่งถ้ามิได้มีการข่มขู่เช่นนั้น การนั้นก็คงจะมีได้กระทำขึ้น (และดูข่มขู่ แพ่ง ๑๖๖)

การขยายกำหนดเวลาได้ (แพ่ง ๔๙๖ ว.๒) อย่างน้อยต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้รับได้ ถ้าเป็นทรัพย์สินซึ่งการซื้อขายกันจะต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ห้ามมิให้ยกการขยายเวลาขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริต และได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตแล้ว (เว้นแต่จะได้นำหนังสือหรือหลักฐานเป็นหนังสือดังกล่าวไปจดทะเบียนหรือจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่)

การขอจดทะเบียน (แพ่ง ๑๑๑๑ ว.๔) ถ้าได้ทำข้อบังคับของบริษัทไว้ประการใดต้องส่ง

สำเนาข้อบังคับนั้น ๆ ไปด้วย กับทั้งสำเนารายงานการประชุมตั้งบริษัทหนังสือทั้งสองนี้ กรรมการต้องลงลายมือชื่อรับรองคนหนึ่งเป็นอย่างน้อย

การขอจดทะเบียนแปรสภาพเป็น

บริษัทจำกัด (แพ่ง ๑๒๔๖/๔ ว.๒) คณะ-

กรรมการต้องยื่นรายงานการประชุมที่ผู้เป็นหุ้นส่วนได้ร่วมกันพิจารณาให้ความยินยอมและดำเนินการแปรสภาพห้างหุ้นส่วนเป็นบริษัทจำกัดตาม ม.๑๒๔๖/๒ หนังสือบริคณห์สนธิ ข้อบังคับ และบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น พร้อมกับการขอจดทะเบียน

การขีดคร่อมเช็คตามที่อนุญาตไว้

ในมาตราก่อน (แพ่ง ๙๙๖) เป็นส่วน

สำคัญอันหนึ่งของเช็ค ใครจะลบล้างย่อมไม่เป็นการชอบด้วยกฎหมาย

การขูดลบ ตก เต็ม หรือการแก้ไข

เปลี่ยนแปลง (แพ่ง ๑๖๕๖ ว.๒) อย่างอื่น

ซึ่งพินัยกรรมนั้นย่อมไม่สมบูรณ์ (เว้นแต่จะได้อปฏิบัติตามแบบอย่างเดียวกับการทำพินัยกรรมตามมาตรา)

การขูดลบ ตก เต็ม หรือการแก้ไข

เปลี่ยนแปลง (แพ่ง ๑๖๕๗ ว.๒) อย่างอื่น

ซึ่งพินัยกรรมนั้นย่อมไม่สมบูรณ์ เว้นแต่ผู้ทำ

พินัยกรรมจะทำได้ด้วยมือตนเอง และ
ลงลายมือชื่อกำกับไว้

การครองทรัพย์สินสูญสิ้นไป (แพ้ง ๒๕๐)

สิทธิยึดหน่วงก็เป็นอันระงับสิ้นไปด้วยแต่
ความที่กล่าวนี้มีให้ใช้บังคับแก่กรณี
ที่ทรัพย์สินอันยึดหน่วงไว้นั้นได้ให้เข้าไปหรือ
จำหน่ายด้วยความยินยอมของลูกหนี้

การควบบริษัทจำกัดเข้ากัน ดู : ส/ล,

ม/๔, ล/๒๒, ป/๓ (แพ้ง ๑๒๓๘ - ๑๒๔๓)

การควบห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน

เข้ากัน ดู : ส/๖, ม/๒, ล/๒๒, ป/๓

(แพ้ง ๑๐๗๓ - ๑๐๗๖)

การค้ำ ดู : สิทธิเรียกร้องอายุความ ๒ ปี

(แพ้ง ๑๙๓/๓๔ (๑))

การคำนวณระยะเวลา (แพ้ง ๑๙๓/๒)

ให้คำนวณเป็นวัน แต่ถ้ากำหนดเป็นหน่วย
เวลาที่สั้นกว่าวัน ก็ให้คำนวณตามหน่วย
เวลาที่กำหนดนั้น

การคืนทรัพย์สินผู้เสียหายต้องเสียไป

ดู : ค่าสินไหมทดแทนนั้น (แพ้ง ๔๓๘ ว.๒)

การงาน ดู : จัดการงานนอกสั่ง

(แพ้ง ๓๙๕ - ๔๐๕)

การงานของบริษัทได้จัดทำไปเป็น

ประการใด ดู : เสนองบดุล (แพ้ง ๑๑๙๘)

การจดทะเบียนห้างหุ้นส่วน, บริษัท

(แพ้ง ๑๐๑๖) ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ทำ
กิจการอยู่ ณ ตำบลใดในพระราชอาณาจักร
ให้จดทะเบียน ณ หอทะเบียนสำหรับ
ตำบลนั้น

การจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนสามัญ

ดู : ส/๕, ม/๒, ล/๒๒, ป/๓

(แพ้ง ๑๐๖๔ - ๑๐๗๒)

การจัดการทำศพ ต้องชักเข้าไป

ด้วยประการใด ๆ (แพ้ง ๑๖๕๐ ว.๒)

ให้บุคคลผู้มีอำนาจตามความในมาตราก่อน
กันเงินเป็นจำนวนอันสมควรจากสินทรัพย์
แห่งกองมรดกเพื่อใช้ในการนี้ โดยให้บุคคล
ผู้มีส่วนได้เสียคนใดคนหนึ่งร้องต่อศาลได้ใน
กรณีที่ไม่ตกลงหรือคัดค้านการกันเงิน
จำนวนนั้น

การจัดการสมาคม ดู : ข้อบังคับสมาคม

(แพ้ง ๗๙)

การจัดการสินสมรส (แพ้ง ๑๔๗๖ ว.๒)

นอกจากกรณีที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง
สามีหรือภริยาจัดการได้โดยมิต้องได้รับ
ความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง

การจัดตั้งบริษัท (แฟ้ม ๑๑๑๑/๑)

ได้ดำเนินการครบทุกขั้นตอนภายในวันเดียวกับวันที่ผู้เริ่มก่อการจัดทำหนังสือบริคณห์สนธิ และจดทะเบียนบริษัทไปพร้อมกันภายในวันเดียวกันก็ได้

- (๑) มีผู้เข้าซื้อหุ้นครบตามจำนวนหุ้นทั้งหมดที่บริษัทจะจดทะเบียน
- (๒) ประชุมจัดตั้งบริษัทเพื่อพิจารณากิจการต่างๆ ตาม ม.๑๑๐๘ โดยมีผู้เริ่มก่อการและผู้เข้าซื้อหุ้นทุกคนเข้าร่วมประชุมทุกคนให้ความเห็นชอบในกิจการที่ได้ประชุมกันนั้น
- (๓) ผู้เริ่มก่อการได้มอบกิจการทั้งปวงให้แก่กรรมการ
- (๔) กรรมการได้เรียกให้ผู้เข้าซื้อหุ้นใช้เงินค่าหุ้นตาม ม.๑๑๑๐ ว.๒ และเงินค่าหุ้นได้ใช้เสร็จแล้ว

การจัดทำกิจการอันเขามอบหมาย

แก้ตน (แฟ้ม ๘๑๖) ตัวแทนได้ออกเงินทดรองหรือออกเงินค่าใช้จ่ายไป พิเคราะห์ตามเหตุควรนับว่าเป็นการจำเป็นได้ตัวแทนจะเรียกเอาเงินชดใช้จากตัวการ รวมทั้งดอกเบี้ยนับแต่วันที่ได้ออกเงินไปนั้น

การจ้างแรงงานสุดสิ้นลง (แฟ้ม ๕๘๕)

ลูกจ้างชอบที่จะได้รับใบสำคัญแสดงว่า

ลูกจ้างนั้นได้ทำงานมานานเท่าไรและงานที่ทำนั้นเป็นงานอย่างไร

การจำนำ (แฟ้ม ๗๔๘) ย่อมเป็นประกันเพื่อการชำระหนี้กับทั้งค่าอุปกรณ์ต่อไปนี้.-

- (๑) ดอกเบี้ย
- (๒) ค่าสินไหมทดแทนไม่ชำระหนี้
- (๓) ค่าฤชาธรรมเนียมบังคับจำนำ
- (๔) ค่าใช้จ่ายเพื่อรักษาทรัพย์สินจำนำ
- (๕) ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายเกิดความชำรุดบกพร่องไม่เห็นประจักษ์

การแจกเงินปันผล (แฟ้ม ๑๒๐๐)

ต้องคิดตามส่วนจำนวนซึ่งผู้ถือหุ้นได้ส่งเงินแล้วในหุ้นหนึ่ง ๆ (เว้นแต่จะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่นในเรื่องหุ้นบุริมสิทธิ)

การชำระบัญชี (แฟ้ม ๑๐๖๑ ว.๓) ให้ผู้เป็น

หุ้นส่วนทั้งหมดด้วยกันจัดทำหรือให้บุคคลอื่นซึ่งผู้เป็นหุ้นส่วนได้แต่งตั้งขึ้นนั้นเป็นผู้จัดทำ (ดู : พ.ร.บ.การบัญชี ประกอบ)

การชำระบัญชียังคงทำอยู่กว่าปีหนึ่งขึ้นไป (แฟ้ม ๑๒๖๘) ผู้ชำระบัญชีต้อง

เรียกประชุมใหญ่ในเวลาสิ้นปีทุกปีนับแต่เริ่มทำการชำระบัญชี และต้องทำรายงานยื่นที่ประชุมว่าได้จัดการไปอย่างไรบ้าง ทั้งแถลงให้ทราบความเป็นไปแห่งบัญชีโดยละเอียด

การชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน

(แพ่ง ๑๒๔๗) หรือห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือบริษัท จำกัดซึ่งล้มละลาย ให้จัดทำไปตาม บทกฎหมายลักษณะล้มละลายที่คงใช้อยู่ ตามแต่จะทำได้

การชำระหนี้ ดู : ส/๑, ม/๕, ล/๑, บ/๒

(แพ่ง ๓๑๔ - ๓๓๙)

การชำระหนี้ (แพ่ง ๑๙๙ ๖.๒) ได้เลือกทำเป็น อย่างใดแล้ว ถือว่าอย่างนั้นอย่างเดียว เป็นการ ชำระหนี้อันกำหนดให้กระทำแต่ต้นมา

การชำระหนี้ (แพ่ง ๓๑๔) บุคคลภายนอก จะเป็นผู้ชำระก็ได้ (เว้นแต่สภาพแห่งหนี้ จะไม่เปิดช่องให้บุคคลภายนอกชำระ หรือ จะขัดกับเจตนาอันคู่กรณีได้แสดงไว้)

การชำระหนี้กลายเป็นพันธวิสัย

(แพ่ง ๒๑๘) จะทำได้เพราะพฤติการณ์อันใด ซึ่งลูกหนี้ต้องรับผิดชอบ ลูกหนี้จะต้องใช้ค่าสินไหม ทดแทนให้แก่เจ้าหนี้เพื่อค่าเสียหาย อันเกิด แต่การไม่ชำระหนี้

การชำระหนี้กลายเป็นพันธวิสัยแต่

เพียงบางส่วน (แพ่ง ๒๑๘ ๖.๒) หากว่าส่วน ที่ยังเป็นวิสัยจะทำได้นั้นจะเป็นอันได้ประโยชน์ แก่เจ้าหนี้แล้ว เจ้าหนี้จะไม่ยอมรับชำระหนี้

ส่วนที่ยังเป็นวิสัยจะทำได้นั้นแล้ว และเรียก ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการไม่ชำระหนี้ เสียทั้งหมดทีเดียวก็ได้

การชำระหนี้ของคู่สัญญาอันเกิด

แต่การเลิกสัญญา (แพ่ง ๓๙๒) ให้เป็นไป

ตามบทบัญญัติแห่ง ม.๓๖๙

การชำระหนี้ของผู้ค้ำประกัน (แพ่ง ๖๘๖

๖.๕) ตาม ม.นี้ ไม่กระทบกระเทือนสิทธิ ของผู้ค้ำประกันตาม ม.๖๙๓

การชำระหนี้เป็นอันแบ่งกันชำระ

มิได้ มีบุคคลหลายคนเป็นเจ้าหนี้

(แพ่ง ๓๐๒) บุคคลเหล่านั้นมิได้เป็นเจ้าหนี้

ร่วมกันลูกหนี้ได้แต่จะชำระหนี้ให้ได้ ประโยชน์แก่บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดด้วยกัน และเจ้าหนี้แต่ละคนจะเรียกชำระหนี้ได้ก็แต่ เพื่อได้ประโยชน์ด้วยกันหมดทุกคนเท่านั้น อนึ่งเจ้าหนี้แต่ละคนจะเรียกให้ลูกหนี้ วางทรัพย์สินที่เป็นหนี้ขึ้นไว้เพื่อประโยชน์แห่ง เจ้าหนี้หมดทุกคนด้วยกัน หรือถ้าทรัพย์สินนั้น ไม่ควรแก่การจะวางไว้ก็ให้ส่งแก่ผู้พิทักษ์ ทรัพย์สินซึ่งศาลจะได้ตั้งแต่นั้น

การชำระหนี้ยังมิได้กระทำ (แพ่ง ๒๐๕)

เพราะพฤติการณ์ลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบ ลูกหนี้ยังหาได้ชื่อว่าผิดนัดไม่

การเช่าฟองให้บังคับคดีเพียง ๓ ปี

ดู : เช่าอสังหาริมทรัพย์ (แฟ้ม ๕๓๘)

การใช้กรรมสิทธิ์

ดู : แคนแห่งกรรมสิทธิ์
และการใช้กรรมสิทธิ์ (แฟ้ม ๑๓๓๕)

การใช้กำลังดังกล่าวในวรรคก่อน

(แฟ้ม ๔๕๑ ว.๒) ต้องจำกัดครัดเคร่งแต่เฉพาะที่จำเป็นเพื่อจะบำบัดปัดป้องภัยอันตรายเท่านั้น

การใช้เงิน

ดู : ส/๔, ม/๒, ล/๒๑, ป/๓
(แฟ้ม ๙๔๑ - ๙๔๙)

การใช้เงิน (แฟ้ม ๙๕๔ ว.๑) อย่างช้าที่สุด

ต้องทำในวันรุ่งขึ้น แต่วันท้ายแห่งกำหนดเวลาซึ่งจำกัดอนุญาตไว้ให้ทำคำคัดค้านการไม่ใช้เงิน

การใช้เงินตามตัวเงิน (แฟ้ม ๙๐๓)

มิให้ให้วันผ่อน

การใช้เงินเพื่อแก้หน้า (แฟ้ม ๙๕๔)

ย่อมมิได้ในบรรดากรณีซึ่งผู้ทรงมีสิทธิไต่เบี่ยเมื่อตัวเงินถึงกำหนดหรือก่อนถึงกำหนด

การใช้เงินเพื่อแก้หน้า

ดู : (๒) : ส/๕,
ม/๒, ล/๒๑, ป/๓ (แฟ้ม ๙๕๔ - ๙๕๘)

การใช้เงินอาศัยเหตุความทรงชีพ

(แฟ้ม ๘๙๓) หรือมรณะของบุคคลผู้ใด แม้แถลงอายุของบุคคลผู้นั้นไว้คลาดเคลื่อน ไม่ถูกต้อง เป็นเหตุให้ได้กำหนดจำนวนเบี้ยประกันภัยไว้ต่ำให้ลดจำนวนเงินอันผู้รับประกันภัยจะพึงต้องใช้นั้นลงตามส่วน

การใช้สิทธิเรียกร้องของลูกหนี้

ดู : ส่วน ๓, ม/๒, ล/๑, ป/๒ (แฟ้ม ๒๓๓ - ๒๓๖)

การซื้อขายเฉพาะบางอย่าง

ดู : ม/๔, ล/๑, ป/๓ ประกอบด้วย.-

- ส/๑ ขายฝาก (แฟ้ม ๔๙๑)

- ส/๒ ขายตามตัวอย่าง ขายตามคำพรรณนา
ขายเผื่อชอบ (แฟ้ม ๕๐๓)

- ส/๓ ขายทอดตลาด (แฟ้ม ๕๐๙)

การซื้อขายสังหาริมทรัพย์ (แฟ้ม ๔๖๕)

(๑) หากว่าผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินน้อยกว่าที่ได้สัญญาไว้ ผู้ซื้อจะปฏิเสธไม่รับเอาเลยก็ได้ ถ้าผู้ซื้อรับเอาทรัพย์สินนั้นไว้ ผู้ซื้อก็ต้องใช้ราคาตามส่วน

(๒) มากกว่าที่ได้สัญญาไว้ ผู้ซื้อจะรับเอาทรัพย์สินนั้นไว้แต่เพียงตามสัญญา และนอกกว่านั้นปฏิเสธก็ได้ หรือจะปฏิเสธทั้งหมดไม่รับเอาได้เลย ถ้าผู้ซื้อรับเอาทรัพย์สินอันเขาส่งมอบเช่นนั้นไว้ทั้งหมด ผู้ซื้อก็ต้องใช้ราคาตามส่วน

(๓) ตามที่ได้สัญญาไว้ระคนกับทรัพย์สิน
อย่างอื่นอันมิได้รวมอยู่ในข้อสัญญา
ผู้ซื้อจะรับเอาทรัพย์สินไว้แต่ตาม
สัญญา และนอกกว่านั้นปิดเสีย
หรือจะปิดเสียทั้งหมดก็ได้

การซื้ออสังหาริมทรัพย์ ดู : ในการซื้อ
ขายอสังหาริมทรัพย์ (แฟ้ม ๔๖๖)

**การใดที่สามมีหรือภริยากระทำ ซึ่งต้อง
รับความยินยอมร่วมกัน** (แฟ้ม ๑๔๗๙)

และถ้าการนั้นมีกฎหมายบัญญัติให้ทำเป็น
หนังสือหรือให้จดทะเบียนต่อพนักงาน
เจ้าหน้าที่ ความยินยอมนั้นต้องทำเป็น
หนังสือ

การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ ดู : ม/๑, ล/๒,
ป/๔ (แฟ้ม ๑๓๐๘ - ๑๓๓๔)

**การได้มาโดยนิติกรรมซึ่งอสังหา-
ริมทรัพย์, ทรัพย์สินอันเกี่ยวกับ
อสังหาริมทรัพย์นั้นไม่บริบูรณ์**

(แฟ้ม ๑๒๙๙) ภายในบังคับแห่งบทบัญญัติ
ในประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น
(เว้นแต่นิติกรรมจะได้ทำเป็นหนังสือและได้
จดทะเบียนการได้มากับพนักงานเจ้าหน้าที่)

การตกทอดแห่งมรดก ดู : ม/๑, ล/๑,
ป/๖ (แฟ้ม ๑๕๙๙ - ๑๖๐๓)

การตรวจ ดู : ส/๕, ม/๔, ล/๒๒, ป/๓
(แฟ้ม ๑๒๑๕ - ๑๒๑๙)

การตั้งผู้จัดการมรดก (แฟ้ม ๑๗๑๓ ว.๒)
ถ้ามีข้อกำหนดพินัยกรรมให้ศาลตั้งตาม
ข้อกำหนดพินัยกรรม และถ้าไม่มีข้อกำหนด
พินัยกรรม ให้ศาลตั้งเพื่อประโยชน์แก่
กองมรดกตามพฤติการณ์และโดยคำนึง
ถึงเจตนาของเจ้ามรดก แล้วแต่ศาลจะ
เห็นสมควร

การตั้งผู้ปกครองทรัพย์สิน (แฟ้ม ๑๖๘๘)
ในส่วนที่เกี่ยวข้องด้วยอสังหาริมทรัพย์หรือ
ทรัพย์สินสิทธิใดๆ อันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์
ย่อมไม่บริบูรณ์ (เว้นแต่จะได้จดทะเบียน
ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่)

การตัดมิให้รับมรดก ดู : ม/๒, ล/๑,
ป/๖ (แฟ้ม ๑๖๐๘ - ๑๖๐๙)

**การตัดมิให้รับมรดกได้ทำโดย
พินัยกรรม** (แฟ้ม ๑๖๐๙ ว.๒) จะถอนเสียได้
ก็แต่โดยพินัยกรรมเท่านั้น แต่ถ้าวการตัดมิให้
รับมรดกได้ทำเป็นหนังสือมอบไว้แก่พนักงาน
เจ้าหน้าที่ การถอนจะทำตามแบบใดแบบหนึ่ง
ดังบัญญัติไว้ใน ม.๑๖๐๘ (๑) หรือ (๒) ก็ได้

การตีความการแสดงเจตนา (แฟ้ม ๑๗๑)

ให้ฟังเสียงถึงเจตนาอันแท้จริงยิ่งกว่าถ้อยคำ
สำนวนหรือตัวอักษร

การถอนทะเบียนบริษัทร้าง ดู :

ส/๑๑, ม/๔, ล/๒๒, ป/๓ (แฟ้ม ๑๒๔๖)

การถอนทะเบียนห้างหุ้นส่วน จดทะเบียนการชำระบัญชีห้าง หุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด ดู :

ม/๖, ล/๒๒, ป/๓ (แฟ้ม ๑๒๗๓/๑ - ๑๒๗๓/๔)

การถึงกำหนดแห่งตัวแลกเงินซึ่ง สั่งให้ใช้เงิน (แฟ้ม ๙๔๓) เมื่อสิ้นระยะเวลา

นับแต่วันได้เห็นนั้น ให้กำหนดนับแต่วัน
รับรองหรือวันคัดค้าน

การถูกกำจัดมิให้รับมรดกเป็นการ เฉพาะตัว (แฟ้ม ๑๖๐๗) ผู้สืบสันดานของ

ทายาทที่ถูกกำจัดสืบมรดกต่อไปเหมือน
หนึ่งว่าทายาทนั้นตายแล้ว แต่ในส่วน
ทรัพย์สินซึ่งผู้สืบสันดานได้รับมรดกมาเช่นนี้
ทายาทที่ว่่านั้นไม่มีสิทธิที่จะจัดการและใช้
ตั้งที่ระบุไว้ใน บ/๕, ล/๒, ม/๓ แห่งประมวล
กฎหมายนี้ กรณีเช่นนั้นให้ใช้ ม.๑๕๔๘
บังคับโดยอนุโลม

การไถ่ทรัพย์สิน ดู : สิทธิในการไถ่

ทรัพย์สิน (แฟ้ม ๔๙๗)

การทำพินัยกรรม (แฟ้ม ๑๖๕๗) จะทำ

เป็นเอกสารเขียนเองทั้งฉบับก็ได้ กล่าวคือ
ผู้ทำพินัยกรรมต้องเขียนด้วยมือตนเอง
ซึ่งข้อความทั้งหมด วัน เดือน ปี และลายมือชื่อ
ของตน

การทำพินัยกรรมแบบเอกสาร

ฝ่ายเมือง (แฟ้ม ๑๖๕๙) จะทำนอกที่ว่าการ
อำเภอ เมื่อมีการร้องขอเช่นนั้น

การที่เข้าจัดการงาน (แฟ้ม ๓๙๖) นั้น

เป็นการขัดกับความประสงค์อันแท้จริงของ
ตัวการ หรือขัดกับความประสงค์ตามที่จะ
พึงสันนิษฐานได้ และผู้จัดการก็ควรจะได้
รู้สึกเช่นนั้นแล้วด้วย ผู้จัดการจำต้องใช้ค่า
สินไหมทดแทนให้แก่ตัวการเพื่อความ
เสียหายอย่างใด อันเกิดแต่ที่ได้เข้าจัดการนั้น
แม้ทั้งผู้จัดการจะมีได้มีความผิดประการอื่น

การที่เข้าจัดการงานนั้นเป็นการ

สมประโยชน์ของตัวการ (แฟ้ม ๔๐๑)

และต้องตามความประสงค์อันแท้จริงของ
ตัวการ หรือความประสงค์ตามที่จะพึง
สันนิษฐานได้นั้นผู้จัดการจะเรียกให้ชดใช้
เงินอันตนได้ออกไปคืนแก่ตนเช่นอย่าง

ตัวแทนก็ได้ และบทบัญญัติมาตรา ๘๑๖

ว. ๒ นั้น ก็ให้นำมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

การที่จะขายทอดตลาด (แพ่ง ๓๓๗

ว. ๒ - ๓) ให้ลูกหนี้บอกกล่าวแก่เจ้าหนี้โดย
ไม่ชักช้า ถ้าละเลยเสียไม่บอกกล่าว ลูกหนี้
จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนการบอก
ให้รู้ตัวและบอกกล่าวถ้าไม่เป็นอันจะทำได้
จะงดเสีย

การที่ผู้ใช้อำนาจปกครองลูกถอน อำนาจปกครองบางส่วนหรือทั้งหมด

(แพ่ง ๑๕๘๔) ไม่เป็นเหตุให้ผู้นั้นพ้นจากหน้าที่
อุปการะเลี้ยงดูผู้เยาว์ตามกฎหมาย

การนั้นเป็นโมฆียะ (แพ่ง ๓๑ ว. ๕)

การใดกระทำลงโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติ ม.นี้

การบังคับจำนอง (แพ่ง ๗๒๙) ตาม

มาตรา ๗๒๘ ถ้าไม่มีการจำนองรายอื่นหรือ
บุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือ
ทรัพย์สินอันเดียวกันนี้ผู้รับจำนองจะฟ้องคดี
ต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์สินจำนองหลุด
ภายในบังคับแห่งเงื่อนไขดังกล่าวต่อไปนี้
แทนการขายทอดตลาดก็ได้

(๑) ลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้วเป็น
เวลาถึง ๕ ปี และ

(๒) ผู้รับจำนองแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาล
ว่าราคาทรัพย์สินนั้นน้อยกว่าจำนวน
เงินอันค้างชำระ

การบังคับจำนอง ดู : ม/๔, ล/๑๒, ป/๓

(แพ่ง ๗๒๘ - ๗๓๕)

การบังคับจำนำ ดู : ม/๓, ล/๑๓, ป/๓

(แพ่ง ๗๖๔ - ๗๖๘)

การแบ่งทรัพย์สินมรดกระหว่างทายาท โดยธรรมในลำดับ และชั้นต่างๆ

ดู : ม/๒, ล/๒ ป/๖ (แพ่ง ๑๖๒๙ - ๑๖๓๑)

การแบ่งปันมิได้เป็นไปตามวรรคก่อน

(แพ่ง ๑๗๕๐ ว. ๒) แต่ได้ทำโดยสัญญา
จะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่ (เว้นแต่จะ
มีหลักฐานเป็นหนังสือ ลงลายมือชื่อฝ่ายที่
ต้องรับผิดชอบหรือตัวแทนของฝ่ายนั้นเป็น
สำคัญ ให้นำ ม. ๘๕๐, ๘๕๒ ว่าด้วย
ประนีประนอมยอมความมาใช้บังคับ)

การแบ่งมรดก ดู : ม/๓, ล/๔, ป/๖

(แพ่ง ๑๗๔๕ - ๑๗๕๒)

การแบ่งส่วนมรดกของทายาท

โดยธรรม (แพ่ง ๑๖๓๒) ภายใต้บังคับแห่ง

ม. ๑๖๒๙ ว.สุดท้าย ในลำดับญาติให้เป็นไป
ตามบทบัญญัติในส่วนที่ ๑ แห่งหมวดนี้

**การประชุมวิสามัญต้องนัดเรียกให้
มีขึ้น** (แพ่ง ๑๑๗๓) เมื่อผู้ถือหุ้นมีจำนวนหุ้น
รวมกันไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ แห่งจำนวนหุ้น
ของบริษัทได้เข้าซื้อกันทำหนังสือร้องขอให้
เรียกประชุมเช่นนั้น ในหนังสือร้องขอนั้น
ต้องระบุว่าประสงค์ให้เรียกประชุมเพื่อ
การใด

**การประชุมใหญ่ข้อมติให้ลงคะแนน
ตัดสินด้วยวิธีชুমือ** (แพ่ง ๑๑๙๐)

(เว้นแต่เมื่อก่อนหรือในเวลาที่แสดงผล
แห่งการชুমือนั้นจะได้มีผู้ถือหุ้นสองคนเป็น
อย่างน้อยยติติจ้องขอให้ลงคะแนนลับ)

การเป็นทายาท ดู : ม/๒, ล/๑, บ/๖
(แพ่ง ๑๖๐๔ - ๑๖๐๗)

การเปลี่ยนเงิน ดู : เปลี่ยนเงิน (แพ่ง ๑๙๖ ว.๒)

**การแปรสภาพห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
และห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็นบริษัท
จำกัด** ดู : ล/๑๒, ม/๔, ล/๒, บ/๓
(แพ่ง ๑๒๔๖/๑ - ๑๒๔๖/๗)

การผดุงครรภ์ ดู : สิทธิเรียกร้องอายุความ
๒ ปี (แพ่ง ๑๙๓/๓๔ (๑๕))

การพนัน, ขั้นตอน (แพ่ง ๘๕๓) หาก่อให้
เกิดหนี้ไม่ สิ่งที่ได้ให้กันไปในการเล่นหรือ
ขั้นตอนก็จะทวงคืนไม่ได้ เพราะเหตุหามูลหนี้
มิได้

การพนันและขั้นตอน ดู : ล/๑๘, บ/๓
(แพ่ง ๘๕๓ - ๘๕๕)

การพยาบาล ดู : สิทธิเรียกร้องอายุความ
๒ ปี (แพ่ง ๑๙๓/๓๔ (๑๕))

การพิสูจน์ค่าเสียหายอย่างอื่น
(แพ่ง ๒๒๔ ว.๓) นอกกว่านั้น อนุญาตให้
พิสูจน์ได้

การเพิกถอน (แพ่ง ๒๓๘) ดังกล่าวมาใน
ม. ก่อนไม่อาจกระทบกระทั่งถึงสิทธิของ
บุคคลภายนอก อันได้มาโดยสุจริตก่อนเริ่ม
ฟ้องคดีขอเพิกถอน (ในวรรคก่อนนี้
ให้ใช้บังคับ ถ้าสิทธินั้นได้มาโดยเสนาหา
ดู : เพิกถอน แพ่ง ๒๓๙)

การเพิกถอนการสมรสตาม ว.๑
(แพ่ง ๑๕๑๓ ว.๒) ทำให้อีกฝ่ายหนึ่งยาก
จนลง และไม่มีรายได้พอจากทรัพย์สินหรือ
จากการงานตามที่เคยทำอยู่ระหว่างสมรส
คู่สมรสที่ถูกฟ้องนั้นจะต้องรับผิดชอบใน
ค่าเลี้ยงชีพดังที่บัญญัติไว้ใน ม.๑๕๒๖ ด้วย

การเพิกถอนคำสั่งตั้งผู้ปกครอง ตามวรรคหนึ่ง (แพ่ง ๑๕๘๘ ว.๒)

ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของบุคคลภายนอก
ผู้กระทำการโดยสุจริต (เว้นแต่ในกรณี
การเพิกถอนคำสั่งตั้งผู้ปกครองที่ต้องห้าม
ตาม ม.๑๕๘๗ (๑), (๒) การกระทำของ
ผู้ปกครองไม่ผูกพันผู้เยาว์ไม่ว่าบุคคล
ภายนอกจะได้กระทำการโดยสุจริตหรือไม่)

การเพิกถอนและการตกไปแห่ง พินัยกรรม หรือข้อกำหนดพินัยกรรม

ดู : ม/๕, ล/๓, บ/๖ (แพ่ง ๑๖๙๓ - ๑๖๙๙)

การเพิ่มทุนและลดทุน ดู : ส/๖, ม/๔, ล/๒, บ/๓ (แพ่ง ๑๒๒๐ - ๑๒๒๘)

การฟ้องขอเพิกถอนการสมรส ตามมาตรา ๑๕๑๐ (๑) ให้มี อายุความ ๑ ปีนับแต่วันทราบการสมรส

การฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตร (แพ่ง ๑๕๕๖ ว.๕) ในระหว่างที่ผู้สืบสันดาน ของเด็กเป็นผู้เยาว์ ให้นำความใน ว.๑ และ ว.๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การฟ้องคดีตามวรรคหนึ่ง (แพ่ง ๑๕๔๕ ว.๒) ถ้าเด็กได้รู้ข้อเท็จจริงก่อนบรรลุนิติ ภาวะว่าตนมิได้เป็นบุตรของชายผู้เป็น

สามีของมารดา ห้ามอ้างการฟ้องคดีเมื่อพ้น
๑ ปีนับแต่วันที่เด็กบรรลุนิติภาวะ แต่ถ้า
เด็กรู้ข้อเท็จจริงดังกล่าวหลังจากบรรลุนิติ
ภาวะแล้ว ห้ามอ้างการฟ้องคดีเมื่อพ้น
๑ ปีนับแต่วันที่เด็กรู้เหตุนั้น

การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร (แพ่ง ๑๕๔๔ ว.๒) ในกรณี

- (๑) ต้องฟ้องภายใน ๖ เดือนนับแต่วันที่รู้ถึง
การตายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามี
การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรในกรณี
- (๒) ต้องฟ้องภายใน ๖ เดือนนับแต่วันที่รู้ถึง
การเกิดของเด็ก แต่ไม่ว่าเป็นกรณีใด
ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้น ๑๐ ปีนับแต่
วันเกิดของเด็ก (ให้นาม.๑๕๓๙ มาใช้
บังคับแก่การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร
ตาม ว.๑ โดยอนุโลม

การมอบอำนาจมิได้กำหนดไว้เป็น อย่างอื่น (แพ่ง ๑๑๖๕) ข้อปรีกษาซึ่งเกิดเป็น ปัญหาขึ้นในที่ประชุมอนุกรรมการทั้งหลาย ให้ตัดสินเอาเสียงข้างมากเป็นใหญ่ ถ้าและ คะแนนเสียงเท่ากัน ให้ผู้เป็นประธานชี้ขาด

การมิได้ทำให้ถูกต้องตามแบบที่ กฎหมายบังคับไว้ (แพ่ง ๑๕๒) การนั้น เป็นโมฆะ

**การมิได้เป็นไปตามบทบัญญัติของ
กฎหมาย (แฟ้ง ๑๕๓)** ว่าด้วยความสามารถ
ของบุคคล การนั้นเป็นโมฆะ

**การมีวัตถุประสงค์เป็นการต้อง
ห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย (แฟ้ง ๑๕๐)**
เป็นการพันวิสัยหรือเป็นการขัดต่อความ
สงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
การนั้นเป็นโมฆะ

การไม่ชำระหนี้ ดู : ส/๑, ม/๒, ล/๑,
ป/๒ (แฟ้ง ๒๐๓ - ๒๒๕)

การแยกสินสมรสโดยคำสั่งศาล
(แฟ้ง ๑๔๙๒/๑) การยกเลิกการแยกสินสมรส
ให้กระทำได้เมื่อสามีหรือภริยาร้องขอ
ต่อศาล และศาลได้มีคำสั่งให้ยกเลิก แต่ถ้า
ภริยาหรือสามีคัดค้านศาลจะสั่งยกเลิกการ
แยกสินสมรสได้ต่อเมื่อเหตุแห่งการแยก
สินสมรสได้สิ้นสุดลงแล้ว

**การรบกวนขัดสิทธิเกิดเป็นคดีขึ้น
ระหว่างผู้ซื้อกับบุคคลภายนอก**
(แฟ้ง ๔๗๗) ผู้ซื้อชอบที่จะขอให้ศาลเรียกผู้ขาย
เข้าเป็นจำเลยร่วมหรือเป็นโจทก์ร่วมกับผู้ซื้อ
ในคดีนั้นได้ เพื่อศาลจะได้วินิจฉัยชี้ขาด
ข้อพิพาทระหว่างผู้เป็นคู่กรณีทั้งหลายรวม
ไปเป็นคดีเดียวกัน

**การรวบรวมจำนำยทรัพย์มรดก
เป็นตัวเงิน และการชำระหนี้กับ
แบ่งปันทรัพย์มรดก** ดู : ม/๒, ล/๔,
ป/๖ (แฟ้ง ๑๗๓๔ - ๑๗๔๔)

**การร้องขอให้ถอนผู้ปกครองตาม
ม.๑๕๙๘/๘ (แฟ้ง ๑๕๙๘/๙)** ผู้อยู่ใน
ปกครองซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์,
ญาติของผู้อยู่ในปกครอง, หรืออัยการจะ
เป็นผู้ร้องขอก็ได้

การระมัดระวังตามสมควร
ดู : เหตุสุดวิสัย (แฟ้ง ๘)

การรับขน (แฟ้ง ๗๗๒) ให้นำมาใช้บังคับ
แก่การเก็บของในคลังสินค้า อนุโลมตาม
ควรแก่บทบัญญัติมาตรา ๖๑๖, ๖๑๙,
๖๒๓, ๖๒๕, ๖๓๐, ๖๓๑ และ ๖๓๒
อันว่าด้วยการรับขน

**การรับเงินหรือรับชำระหนี้ตาม
สัญญา (แฟ้ง ๘๔๙)** ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า
นายหน้าย่อมไม่มีอำนาจที่จะรับแทนผู้เป็น
คู่สัญญา

การรับบุตรบุญธรรม (แฟ้ง ๑๕๙๘/๒๐)
ถ้าผู้ที่จะเป็นบุตรบุญธรรมมีอายุไม่ต่ำกว่า
๑๕ ปี ผู้นั้นต้องให้ความยินยอมด้วย

การรับบุตรบุญธรรมจะสมบูรณ์ ต่อเมื่อได้จดทะเบียนตามกฎหมาย

(แพ้ง ๑๕๙๘/๒๗) แต่ถ้าผู้จะเป็นบุตร-
บุญธรรมนั้นเป็นผู้เยาว์ต้องปฏิบัติตาม
กฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตร-
บุญธรรมก่อน

การรับบุตรบุญธรรมเป็นอันยกเลิก

(แพ้ง ๑๕๙๘/๓๒) เมื่อมีการสมรสฝ่าฝืน
ม.๑๔๕๑

การรับบุตรบุญธรรมไม่ก่อให้เกิด สิทธิรับมรดกของบุตรบุญธรรม

(แพ้ง ๑๕๙๘/๒๙) ในฐานะทายาทโดยธรรม
เพราะเหตุการณรับบุตรบุญธรรมนั้น

การรับผู้เยาว์เป็นบุตรบุญธรรม

(แพ้ง ๑๕๙๘/๒๑) จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับ
ความยินยอมของบิดาและมารดาของผู้จะ
เป็นบุตรบุญธรรม กรณีที่บิดาหรือมารดา
คนใดคนหนึ่งตายหรือถูกถอนอำนาจ
ปกครองต้องได้รับความยินยอมของมารดา
หรือบิดาซึ่งยังมีอำนาจปกครอง

การรับผู้เยาว์เป็นบุตรบุญธรรม ถ้าผู้เยาว์เป็นผู้ถูกทอดทิ้งและอยู่ใน ความดูแลของสถานสงเคราะห์เด็ก

(แพ้ง ๑๕๙๘/๒๒) ตามกฎหมายว่าด้วย

การสงเคราะห์และคุ้มครองเด็ก ให้สถาน
สงเคราะห์เด็กเป็นผู้ให้ความยินยอมแทน
บิดาและมารดา ถ้าสถานสงเคราะห์
เด็กไม่ให้ความยินยอม ให้นำความใน
ม.๑๕๙๘/๒๑ ว.๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การรับมรดกแทนที่กัน

ดู : ม/๔, ล/๒, ป/๖ (แพ้ง ๑๖๓๙ - ๑๖๔๕)

การรับมรดกแทนที่กัน (แพ้ง ๑๖๔๒)

ให้ใช้บังคับแต่ในระหว่างทายาทโดยธรรม

การรับรอง ดู : ส/๒, ม/๒, ล/๒๑, ป/๓

(แพ้ง ๙๗๒๗ - ๙๗๓๗)

การรับรองเขียนหน้าตัวเงิน

ดู : รับรองแล้ว (แพ้ง ๙๓๑)

การรับรองด้วยสอดเข้าแก้หน้า

(แพ้ง ๙๕๑) ย่อมมีได้ในบรรดากรณีซึ่งผู้ทรง
มีสิทธิไต่เบี่ยงได้ก่อนถึงกำหนดตามตัวเงิน
อันเป็นต้นสามารถจะรับรองได้

การรับรองด้วยสอดเข้าแก้หน้า

(แพ้ง ๙๕๒) ย่อมทำได้ด้วยเขียนระบุความ
ลงบนตัวแลกเงิน และลงลายมือชื่อของ
ผู้สอดเข้าแก้หน้าเป็นสำคัญ อนึ่งต้องระบุ
ลงไว้ว่าการรับรองนั้นทำให้เพื่อผู้ใด ถ้ามิได้
ระบุไว้เช่นนั้นท่านให้ถือว่าทำให้เพื่อผู้ส่งจ่าย

การรับรองเพื่อแก้หน้า ดู : (๑) : ส/๕,

ม/๒, ล/๒๑, ป/๓ (แฟ้ม ๙๕๑ - ๙๕๓)

การรับรองมิได้ลงวัน (แฟ้ม ๙๓๓)

ให้ถือเอาวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาอันกำหนดไว้เพื่อรับรองนั้นเป็นวันรับรอง

การเรียกประชุมใหญ่ (แฟ้ม ๙๕)

คณะกรรมการสมาคมต้องส่งหนังสือนัดประชุมไปยังสมาชิกทุกคนซึ่งมีชื่อในทะเบียนก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่า ๗ วัน หรือลงพิมพ์โฆษณาอย่างน้อย ๒ ครั้ง ในหนังสือพิมพ์ที่แพร่หลายในท้องถิ่นฉบับหนึ่งก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่า ๗ วัน

การเรียกประชุมใหญ่ต้องระบุสถานที่ (แฟ้ม ๙๕ ว.๒) วัน เวลา และ

ระเบียบวาระการประชุมและจัดส่งรายละเอียดเอกสารที่เกี่ยวข้องตามควรด้วยการเรียกประชุมใหญ่โดยพิมพ์โฆษณา รายละเอียดและเอกสารต้องจัดไว้และพร้อมที่จะมอบให้แก่สมาชิกที่ร้องขอ ณ สถานที่ที่ผู้เรียกประชุมกำหนด

การเรียกร้อง (แฟ้ม ๑๑๖๙ ว.๒) เจ้าหนี้

ของบริษัทจะเป็นผู้เรียกบังคับเท่าที่เจ้าหนี้ยังคงมีสิทธิเรียกร้องแก่บริษัท

การเรียกร้องของผู้ให้เช่า (แฟ้ม ๒๖๔)

ผู้ให้เช่าได้รับเงินประกันไว้ ผู้ให้เช่าย่อมมีบุริมสิทธิแต่เพียงในส่วนที่ไม่มีเงินประกัน

การเรียกร้องขอเพิกถอน (แฟ้ม ๒๔๐)

ห้ามมิให้ฟ้องร้องเมื่อพ้นปีหนึ่งนับแต่เวลาที่เจ้าหนี้ได้รู้ต้นเหตุอันเป็นมูลให้เพิกถอนหรือพ้น ๑๐ ปี นับแต่ได้ทำนิติกรรมนั้น

การเรียกให้ใช้ค่าสินไหมทดแทน

(แฟ้ม ๘๘๒) ห้ามมิให้ฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเวลา ๒ ปี นับแต่วันวินาศภัย

การเรียกให้ใช้หรือให้คืนเบี้ย

ประกันภัย (แฟ้ม ๘๘๒ ว.๒) ห้ามมิให้ฟ้อง

คดีเมื่อพ้นเวลา ๒ ปี นับแต่วันซึ่งสิทธิจะเรียกให้ใช้หรือคืนเบี้ยประกันภัยถึงกำหนด

การลงคะแนนเช่นนั้นจะทำได้ด้วยวิธี

ใด ดู : มีผู้ติดใจร้องขอโดยขอขอให้ลงคะแนนลับ

(แฟ้ม ๑๑๙๒)

การลงทะเบียน (แฟ้ม ๑๐๗๘ ว.๔) ต้องลง

ลายมือชื่อของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนและต้องประทับตราของห้างหุ้นส่วนนั้นด้วย

การลงทะเบียน (แฟ้ม ๑๑๑๑ ว.๓) จะมี

รายการอย่างอื่นซึ่งกรรมการเห็นสมควรจะให้ทราบแก่ประชาชนก็ลงได้

การลงลายพิมพ์นิ้วมือ ดู : ลายมือชื่อ

(แพ่ง ๙ ๖.๒)

การลงหุ้นของผู้เป็นหุ้นส่วนจำพวก

จำกัดความรับผิด (แพ่ง ๑๐๘๓) ต้องให้
ลงเป็นเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น ๆ

การเลิกและชำระบัญชีห้างหุ้น- ส่วนสามัญ ดู : ๙/๔, ๑/๒, ๑/๒๒, ๑/๓

(แพ่ง ๑๐๕๕ - ๑๐๖๓)

การเลิกห้างหุ้นส่วนโดยเจ้าหนี้

เฉพาะตัวให้คำบอกกล่าว (แพ่ง
๑๐๖๑ ๖.๒) โดยที่ผู้เป็นหุ้นส่วนคนใด
คนหนึ่งล้มละลายจะงดการชำระบัญชี
เสียได้ต่อเมื่อเจ้าหนี้คนนั้น หรือเจ้าพนักงาน
รักษาทรัพย์ยินยอมด้วย

การเลือกชำระหนี้ (แพ่ง ๑๙๙) ให้ทำ

ด้วยแสดงเจตนาแก่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง

การว่ากล่าวเอาความแก่คู่สัญญา

(แพ่ง ๙๖๗ ๖.๔) ซึ่งต้องรับผิดชอบไม่
ตัดหนทางที่จะว่ากล่าวเอาความแก่
คู่สัญญาคนอื่น แม้ทั้งจะเป็นฝ่ายอยู่ใน
ลำดับภายหลังบุคคลที่ได้ว่ากล่าวเอาความ
มาก่อน

การส่งมอบ (แพ่ง ๔๖๒) จะทำอย่างหนึ่ง

อย่างใดก็ได้สุดแต่ว่าเป็นผลให้ทรัพย์สิน
นั้นไปอยู่ในเงื้อมมือของผู้ซื้อ

การส่งมอบ ดู : ๙/๑, ๑/๒, ๑/๒๒, ๑/๓

(แพ่ง ๔๖๑ - ๔๗๑)

การส่งมอบทรัพย์สินซึ่งเช่า

(แพ่ง ๕๔๙) ความรับผิดของผู้ให้เช่าในกรณี
ชำระดอกเบี้ยและรอนสิทธิ ผลแห่ง
ข้อสัญญาว่าจะไม่ต้องรับผิด เหล่านี้
ให้บังคับด้วยบทบัญญัติทั้งหลายแห่ง
ประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยการซื้อขาย
อนุโลมความตามควร

การสมรส ดู : ๑/๑, ๑/๕ แบ่ง ๖ มาตรา

ได้แก่.-

- ๑/๑ การหมั้น (แพ่ง ๑๔๓๕)
- ๑/๒ เงื่อนไขแห่งการสมรส (แพ่ง ๑๔๔๘)
- ๑/๓ ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา
(แพ่ง ๑๔๖๑)
- ๑/๔ ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา
(แพ่ง ๑๔๖๕)
- ๑/๕ ความเป็นโมฆะของการสมรส
(แพ่ง ๑๔๙๔)
- ๑/๖ การสิ้นสุดแห่งการสมรส (แพ่ง ๑๕๐๑)

การสมรสจะกระทำมิได้ (แพ่ง ๑๔๔๙)

ถ้าชายหรือหญิงเป็นบุคคลวิกลจริตหรือเป็นบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ

การสมรสจะทำได้ต่อเมื่อชายและหญิงมีอายุ ๑๗ ปีบริบูรณ์แล้ว (แพ่ง ๑๔๔๘)

แต่ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้

การสมรสได้กระทำให้โดยมิได้ปฏิบัติตาม ว.๑ (แพ่ง ๑๕๗๙ ว.๓)

ในกรณีที่คู่สมรสไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาล ดังกล่าวใน ว.๒ เมื่อความปรากฏแก่ศาลเอง หรือเมื่อญาติของผู้เยาว์หรืออัยการร้องขอ ศาลมีอำนาจสั่งให้ถอนอำนาจปกครองจากคู่สมรสนั้น หรือจะมอบให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดทำบัญชีและลงชื่อบุตรเป็นเจ้าของรวมในเอกสารดังกล่าวแทนโดยให้คู่สมรสเสียค่าใช้จ่าย

การสมรสตาม ป.พ.พ. (แพ่ง ๑๔๕๗)

จะมีได้เฉพาะเมื่อได้จดทะเบียนแล้วเท่านั้น

การสมรสที่ได้กระทำให้โดยคู่สมรสฝ่ายหนึ่งสำคัญผิดตัวคู่สมรส

(แพ่ง ๑๕๐๕) การสมรสนั้นเป็นโมฆียะ

การสมรสที่ได้มีคำพิพากษาให้

เพิกถอน (แพ่ง ๑๕๑๑) ให้ถือว่าสิ้นสุดลงในวันที่คำพิพากษาถึงที่สุด แต่จะอ้างเป็นเหตุเสื่อมสิทธิของบุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริตไม่ได้ (เว้นแต่จะได้จดทะเบียนการเพิกถอนการสมรสนั้นแล้ว)

การสมรสที่เป็นโมฆะ (แพ่ง ๑๔๙๗)

เพราะฝ่าฝืน ม.๑๔๕๒ บุคคลผู้มีส่วนได้เสียจะกล่าวอ้างขึ้น หรือจะร้องขอให้ศาลพิพากษาว่าการสมรสเป็นโมฆะก็ได้

การสมรสที่เป็นโมฆะ (แพ่ง ๑๔๙๘)

ไม่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา

การสมรสที่เป็นโมฆะเพราะฝ่าฝืน

ม.๑๔๔๙ ม.๑๔๕๐ ม.๑๔๕๘ ม.๑๔๕๒

(แพ่ง ๑๔๙๙ ว.๓) ถ้าคู่สมรสได้สมรสโดยสุจริตฝ่ายนั้นมีสิทธิเรียกค่าทดแทนได้ และถ้าการสมรสที่เป็นโมฆะนั้นทำให้ฝ่ายที่ได้สมรสโดยสุจริตต้องยากจนลง เพราะไม่มีรายได้พอจากทรัพย์สิน หรือจากการงานที่เคยทำอยู่ก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือก่อนที่จะได้รู้ว่าการสมรสของตนเป็นโมฆะแล้วแต่กรณี ฝ่ายนั้นมีสิทธิเรียกค่าเลี้ยงชีพได้ด้วย ในกรณีนี้ ให้นำ ม.๑๕๒๖ ว.๑ และ ม.๑๕๒๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การสมรสที่เป็นโมฆะเพราะฝ่าฝืน

ม.๑๔๕๒ (แพ่ง ๑๔๙๙ ว.๒) ไม่ทำให้ชายหรือหญิงผู้สมรสโดยสุจริตเสื่อมสิทธิที่ได้มาเพราะการสมรสก่อนที่ชายหรือหญิงนั้นรู้ถึงเหตุที่ทำให้การสมรสเป็นโมฆะ แต่การสมรสที่เป็นโมฆะดังกล่าว ไม่ทำให้คู่สมรสเกิดสิทธิรับมรดกในฐานะทายาทโดยธรรมของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง

การสมรสที่เป็นโมฆะไม่กระทบถึงสิทธิของบุคคลภายนอกผู้กระทำการโดยสุจริต

(แพ่ง ๑๕๐๐) ซึ่งได้มาก่อนมีการบันทึกความเป็นโมฆะไว้ในทะเบียนสมรสตาม ม.๑๔๙๗/๑

การสมรสที่เป็นโมฆียะเพราะฝ่าฝืน

ม.๑๔๔๘ (แพ่ง ๑๕๐๔) ผู้มีส่วนได้เสีย

ขอให้เพิกถอนการสมรสได้ แต่บิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ให้ความยินยอมแล้วจะขอให้เพิกถอนการสมรสไม่ได้

การสมรสที่เป็นโมฆียะเพราะมิได้

รับความยินยอมของบุคคลดังกล่าวใน **ม.๑๔๕๔** (แพ่ง ๑๕๑๐) เฉพาะบุคคลที่อาจให้ความยินยอมตาม ม.๑๔๕๔ เท่านั้น ขอให้เพิกถอนการสมรสได้

การสมรสที่เป็นโมฆียะสิ้นสุดลง

(แพ่ง ๑๕๐๒) เมื่อศาลพิพากษาให้เพิกถอน

การสมรสที่ฝ่าฝืน ม.๑๔๔๙ ม.๑๔๕๐

ม.๑๔๕๒ และ ม.๑๔๕๘ (แพ่ง ๑๔๙๕) เป็นโมฆะ

การสมรสที่มีได้รับความยินยอมของบุคคลดังกล่าวใน ม.๑๔๕๔

(แพ่ง ๑๕๐๙) การสมรสนั้นเป็นโมฆียะ

การสมรสเป็นโมฆะ (แพ่ง ๑๔๙๔) ก็แต่เฉพาะที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

การสมรস্য่อมสิ้นสุดลง (แพ่ง ๑๕๐๑)

ด้วยความตาย การหย่า หรือศาลพิพากษาให้เพิกถอน

การสละมรดก (แพ่ง ๑๖๑๒) ต้องแสดง

เจตนาชัดแจ้งเป็นหนังสือมอบไว้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือทำเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ

การสละมรดกนั้น (แพ่ง ๑๖๑๓) จะทำ

แต่เพียงบางส่วน หรือทำโดยมีเงื่อนไขหรือเงื่อนไขไม่ได้

การสละมรดกและอื่นๆ

ดู : ม/๔, ล/๑, ป/๖ (แฟ้ม ๑๖๑๐- ๑๖๑๙)

การสละหลัง (แฟ้ม ๙๒๐) ย่อมโอนไปซึ่ง
บรรดาสิทธิอันเกิดแต่ตัวแลกเงิน

การสละหลังตัวแลกเงิน (แฟ้ม ๙๒๑)
ซึ่งสั่งให้ใช้เงินแก่ผู้ถือ ย่อมเป็นเพียงประกัน
(อาวัล) สำหรับผู้สั่งจ่าย

**การสละหลังลงในประทวนสินค้า
ครั้งแรก** (แฟ้ม ๗๘๗) ต้องจดแจ้งจำนวนหนี้
ที่จำนำสินค้าเป็นประกัน ทั้งจำนวนดอกเบี้ย
ที่จะต้องชำระและวันที่หนี้จะถึงกำหนด
ชำระด้วย

การสละหลังโอนแต่บางส่วน

(แฟ้ม ๙๒๒ ว.๒) เป็นโมฆะ

การสอดเข้าแก้หน้า ดู : ส/๕, ม/๒,
ล/๒๑, ป/๓ แบ่ง ๒ หัวเรื่อง คือ :-
(๑) การรับรองเพื่อแก้หน้า (แฟ้ม ๙๕๑)
(๒) การชำระเงินเพื่อแก้หน้า (แฟ้ม ๙๕๔)

การสอบบัญชี ดู : ส/๔, ม/๔, ล/๒๒,
ป/๓ (แฟ้ม ๑๒๐๘ - ๑๒๑๔)

การสิ้นสุดของความเป็นผู้ปกครอง

ดู : สิ้นสุดของการเป็นผู้พิทักษ์ (แฟ้ม ๓๒ ว.๓)

การสิ้นสุดแห่งการสมรส

ดู : ม/๖, ล/๑, ป/๕ (แฟ้ม ๑๕๐๑ - ๑๕๓๕)

การแสดงเจตนา (แฟ้ม ๑๕๔) แม้ใน
ใจจริงผู้แสดงจะมีได้เจตนาให้ตนต้องผูกพัน
ตามที่ได้แสดงออกมาก็ตาม หาเป็นมูลเหตุ
ให้การแสดงเจตนาอันเป็นโมฆะไม่ (เว้นแต่
คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งจะารู้ถึงเจตนาอันซ่อน
อยู่ในใจของผู้แสดงนั้น)

การแสดงเจตนา ดู : ม/๒, ล/๔, ป/๑
(แฟ้ม ๑๕๔ - ๑๗๑)

การแสดงเจตนาตัดมิให้รับมรดก
(แฟ้ม ๑๖๐๙) จะถอนเสียก็ได้

**การแสดงเจตนาเพราะถูกกล
ฉ้อฉล** (แฟ้ม ๑๕๙) เป็นโมฆียะ

การแสดงเจตนาลวง (แฟ้ม ๑๕๕) โดย
สมรู้กับคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งเป็นโมฆะ แต่จะ
ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้กระทำการ
โดยสุจริต และต้องเสียหายจากการ
แสดงเจตนาลวงนั้นมิได้

การหมั้น ดู : ม/๑, ล/๑, บ/๕

(แพ่ง ๑๔๓๕ - ๑๔๔๗/๒)

การหมั้น (แพ่ง ๑๔๓๕) จะทำได้ต่อเมื่อชาย
และหญิงมีอายุ ๑๗ ปีบริบูรณ์แล้ว

การหมั้นจะสมบูรณ์ (แพ่ง ๑๔๓๗) เมื่อ
ฝ่ายชายได้ส่งมอบหรือโอนทรัพย์สินอันเป็น
ของหมั้นให้แก่หญิงเพื่อเป็นหลักฐานว่าจะ
สมรสกับหญิงนั้น

**การหมั้นที่ผู้เยาว์ทำโดยปราศจาก
ความยินยอม** (แพ่ง ๑๔๓๖ ว.๒) ดังกล่าว
เป็นโมฆียะ

การหมั้นที่ฝ่าฝืน (แพ่ง ๑๔๓๕ ว.๒)
บทบัญญัติวรรคหนึ่งเป็นโมฆะ

**การหมั้นไม่เป็นเหตุที่จะร้องขอให้
ศาลบังคับให้สมรสได้** (แพ่ง ๑๔๓๘)
ถ้าได้มีข้อตกลงกันไว้ว่าจะให้เปียปรับใน
เมื่อผิดสัญญาหมั้น ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ

การหย่าโดย (แพ่ง ๑๕๓๒ ว.๒)

(ก) ความยินยอมของทั้งสองฝ่าย ให้จัดการ
แบ่งทรัพย์สินของสามีภริยาตามที่มีอยู่
ในเวลาจดทะเบียนการหย่า

(ข) คำพิพากษาของศาล คำพิพากษาส่วน
ที่บังคับทรัพย์สินระหว่างสามีภริยานั้น
มีผลย้อนหลังไปถึงวันฟ้องหย่า

การหย่าโดยความยินยอม (แพ่ง ๑๕๑๔
ว.๒) ต้องทำเป็นหนังสือและมีพยาน
ลงลายมือชื่ออย่างน้อย ๒ คน

การหย่านั้นจะทำได้ (แพ่ง ๑๕๑๔)
แต่โดยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย
หรือโดยคำพิพากษาของศาล

การหักกลบลบหนี้ (แพ่ง ๓๔๓) ถึงแม้ว่า
สถานที่ซึ่งจะต้องชำระหนี้ทั้งสองจะต่างกัน
ก็หักกันได้ แต่ฝ่ายผู้ขอหักหนี้จะต้องใช้
ค่าเสียหายให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อความ
เสียหายอันเกิดแต่การนั้น

การให้ (แพ่ง ๕๒๒) จะทำด้วยปลดหนี้ให้
แก่ผู้รับ หรือด้วยชำระหนี้ซึ่งผู้รับค้างชำระ
อยู่ก็ได้

การให้ทรัพย์สิน (แพ่ง ๕๒๖) หรือให้
คำมั่นว่าจะให้ทรัพย์สินได้ทำเป็นหนังสือ
และจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว
และผู้ให้ไม่ส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้รับผู้รับ
ชอบที่จะเรียกให้ส่งมอบตัวทรัพย์สินหรือ
ราคาแทนทรัพย์สินนั้น แต่ไม่ชอบที่จะเรียก
ค่าสินไหมทดแทนด้วย

การให้หนี้ (แพ่ง ๕๒๓) ย่อมสมบูรณ์ต่อเมื่อ
ส่งมอบทรัพย์สินที่ให้

การให้หนี้มีค่าภาระติดพัน (แพ่ง ๕๓๐)
ผู้ให้จะต้องรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่อง
หรือเพื่อการรอนสิทธิเช่นเดียวกันกับผู้ขาย
แต่ท่านจำกัดไว้ว่าไม่เกินจำนวนค่าภาระ
ติดพัน

**การให้สัตยาบันแก่โมฆียะกรรม
กระทำโดยผู้แทนโดยชอบธรรม**
(แพ่ง ๑๗๙ ว.๔) บทบัญญัติวรรคหนึ่งและ
วรรคสองมิให้ใช้บังคับ ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์

**การให้อนุมัติ ปลดเปลื้องความ
รับผิด หรือข้อตกลงอื่นๆ** (แพ่ง ๑๗๓๓)
อันเกี่ยวกับรายงานแสดงบัญชีการจัดการ
มรดกตั้งที่บัญญัติไว้ใน ม.๑๗๓๒ นั้น
จะสมบูรณ์ต่อเมื่อรายงานแสดงบัญชีนั้นได้
ส่งมอบล่วงหน้าแก่ทนายพร้อมด้วย
เอกสารอันเกี่ยวกับการนั้นไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน
ก่อนแล้ว

การออกความเห็นและแนะนำ
(แพ่ง ๑๐๘๘ ว.๒) ออกเสียงเป็นคะแนน
นับในการตั้งและถอดถอนผู้จัดการตาม
กรณีที่มีบังคับไว้ในสัญญาหุ้นส่วนนั้น

หานั้นว่าเป็นการสอดเข้าไปเกี่ยวข้อง
จัดการงานของห้างหุ้นส่วนนั้นไม่

การออกและสลักหลังตัวแลกเงิน
ดู : ส/๑, ม/๒, ล/๒๑, บ/๓
(แพ่ง ๙๐๘ - ๙๒๖)

การออกสลากกินแบ่ง (แพ่ง ๘๕๔)
ออกสลากกินรวบเป็นสัญญาอันจะผูกพัน
ต่อเมื่อรัฐบาลได้ให้อำนาจหรือให้สัตยาบัน
แก่การนั้นเฉพาะราย นอกนั้นให้บังคับตาม
บทบัญญัติ ม.๘๕๓

**การเอาของไปฝากหรือเอาออก
ขายทอดตลาด** (แพ่ง ๖๓๑ ว.๔) เช่นว่านั้น
ผู้ขนส่งต้องบอกกล่าวแก่ผู้ส่งหรือผู้รับตรา
ส่งมิให้ชักช้า (เว้นแต่ไม่สามารถจะทำได้
ถ้าและผู้ขนส่งละเลยเสียไม่บอกกล่าว
จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย)

การโอนกรรมสิทธิ์ ดู : ส/๒, ม/๑, ล/๑
บ/๓ (แพ่ง ๔๕๘ - ๔๖๐)

**การโอนเช่นนี้จะนำมาใช้แก่บริษัท
หรือบุคคลภายนอกไม่ได้** (แพ่ง ๑๑๒๙
ว.๓) จนกว่าจะได้จดทะเบียนโอนทั้งชื่อและ
สำนักของผู้รับโอนนั้นลงในทะเบียนผู้ถือหุ้น

การโอนหนี้อันจะพึงต้องชำระแก่เจ้าหนี้คนหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง

(แพ่ง ๓๐๖) ถ้าไม่ทำเป็นหนังสือไม่สมบูรณ์
อนึ่งการโอนหนี้นั้นจะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้
ลูกหนี้หรือบุคคลภายนอกได้แต่เมื่อได้บอก
กล่าวการโอนไปยังลูกหนี้หรือลูกหนี้จะได้
ยินยอมด้วยในการโอนนั้น คำบอกกล่าว
หรือความยินยอมเช่นว่านี้ต้องทำเป็น
หนังสือ

การโอนหุ้นชนิดระบุชื่อลงในใบหุ้น (แพ่ง ๑๑๒๙ ว.๒) ถ้ามิได้ทำเป็น

หนังสือและลงลายมือชื่อของผู้โอนกับ
ผู้รับโอน มีพยานคนหนึ่งเป็นอย่างน้อย
ลงชื่อรับรองลายมือ นั้น ๆ ด้วยแล้ว
เป็นโมฆะ อนึ่งตราสารอันนั้นต้องแถลง
เลขหมายของหุ้นซึ่งโอนกันนั้นด้วย

ถ้าไรอันจะพึงได้ในเวลาเมื่อส่ง

มอบของ (แพ่ง ๘๘๔ ว.๒) ย่อมจะคิดรวมเข้า
เป็นมูลประกันภัยได้ต่อเมื่อได้มีข้อตกลงกัน
ไว้เช่นนั้นชัดแจ้ง

กำหนด ดู : เปี้ยปรับ, มัดจำ (แพ่ง ๓๗๗ - ๓๘๕)

กำหนดค่าบำรุงสมาคม ดู : สมาชิก

สมาคมต้องชำระ ค่าบำรุงเต็มจำนวน
(แพ่ง ๙๐)

กำหนดค่าสินไหมทดแทน

ดู : ในการพิพาทคดี (แพ่ง ๔๒๔)

กำหนดตัวเจ้าหนี้ระบุไว้ในตราสาร

ดู : ให้ชำระหนี้แก่ผู้ทรงตราสาร (แพ่ง ๓๑๑)

กำหนดทรัพย์พึงเป็นชนิดไร

ดู : ลูกหนี้ส่งมอบทรัพย์ชนิดปานกลาง
(แพ่ง ๑๙๕)

กำหนดบำเหน็จภายหลัง

ดู : คำสั่งตั้งผู้จัดการทรัพย์สิน (แพ่ง ๕๗)

กำหนดเพื่อชำระหนี้มีหลายอย่าง

(แพ่ง ๑๙๘) แต่จะต้องกระทำเพียงอย่างเดียว
สิทธิที่จะเลือกทำการนั้นตกอยู่แก่ฝ่ายลูกหนี้
(เว้นแต่จะได้ตกลงกันกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น)

กำหนดมิได้กำหนดอายุความ

ดู : อายุความ (แพ่ง ๑๙๓/๓๐)

กำหนดวันชำระหนี้ตามวัน

ดู : บอกกล่าวล่วงหน้าก่อนการชำระหนี้
(แพ่ง ๒๐๔ ว.๒)

กำหนดวิธีชำระหนี้ ดู : ลูกหนี้ต้อง

ชำระหนี้ต่อเมื่อเจ้าหนี้ต้องชำระหนี้
ตอบแทนด้วย (แพ่ง ๓๓๒)

กำหนดเวลาจำกัด (แพ่ง ๙๗๓) จะกล่าว

ต่อไปนี้ได้พ้นไปแล้ว คือ-

- (๑) ยื่นตัวแลกเงินชนิดให้ใช้เงินเมื่อได้เห็น หรือในระยะเวลาอย่างใดอย่างหนึ่ง ภายหลัง
- (๒) สำหรับทำคำคัดค้านการไม่รับรอง หรือการไม่ใช้เงิน
- (๓) สำหรับยื่นตัวเพื่อให้ใช้เงิน ในกรณีที่มี ข้อกำหนดว่า “ไม่จำต้องมีคำคัดค้าน”

กำหนดเวลาเช่า (แพ่ง ๕๔๐ ว.๒)

ดังกล่าวมานี้ เมื่อสิ้นสุดแล้วจะต่อสัญญาอีก ก็ได้ แต่ต้องอย่าให้เกินสามสิบปีนับแต่วัน ต่อสัญญา

กำหนดเวลาเช่าไม่ปรากฏในความ

ที่ตกลงกัน (แพ่ง ๕๖๖) หรือไม่พึง

สันนิษฐานได้คู่สัญญาฝ่ายใดจะบอกเลิก สัญญาเช่าในขณะเมื่อสุทธระยะเวลาอันเป็น กำหนดชำระค่าเช่าก็ได้ทุกระยะ แต่ต้อง บอกกล่าวแก่อีกฝ่ายหนึ่งให้รู้ตัวก่อนชั่ว กำหนดเวลาชำระค่าเช่าระยะหนึ่งเป็น อย่างน้อยแต่ไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวล่วงหน้า กว่า ๒ เดือน

กำหนดเวลาไถ่ (แพ่ง ๔๙๖) อาจทำ

สัญญาขายกำหนดเวลาไถ่ได้ แต่กำหนด เวลาไถ่รวมกันทั้งหมด ถ้าเกินกำหนดเวลา

ตาม ม.๔๙๔ ให้ลดลงมาเป็นกำหนดเวลา

ตาม ม.๔๙๔ (ห้ามมิให้ใช้สิทธิไถ่ทรัพย์สิน ซึ่งขายฝากเมื่อพ้นเวลา)

กำหนดไว้ในสัญญา

ดู : ราคาทรัพย์สินที่ขาย (แพ่ง ๔๘๗)

กำหนดส่งมอบทรัพย์สินซึ่งขาย ดู :

ในสัญญากำหนดว่าให้ส่งทรัพย์สินซึ่งขาย (แพ่ง ๔๖๓)

กำหนดให้ส่งมอบทรัพย์สินที่ขาย

ดู : ให้สันนิษฐานไว้ก่อน (แพ่ง ๔๙๐)

กำหนดอายุความ ดู : ม/๒, ล/๖, บ/๑

(แพ่ง ๑๙๓/๓๐ - ๑๙๓/๓๕)

กำหนดอายุความอาญาว่ากว่า

ดู : เรียกองค์เสียหายมูลความผิดที่มี โทษตามกฎหมาย (แพ่ง ๔๔๘ ว.๒)

กิจการจำหน่ายอาหาร ดู : สิทธิเรียก-

ร้องอายุความ ๒ ปี (แพ่ง ๑๙๓/๓๔ (๔))

กิจการซึ่งกฎหมายบังคับให้ทำเป็น

หนังสือ (แพ่ง ๙) บุคคลผู้จะต้องทำหนังสือ

ไม่จำเป็นต้องเขียนเอง แต่หนังสือนั้นต้อง ลงลายมือชื่อของบุคคลนั้น

กิจการใด ประโยชน์ของผู้ใช้อำนาจ

ปกครอง (แพ่ง ๑๕๗๕) หรือประโยชน์ของ
คู่สมรสหรือบุตรของผู้ใช้อำนาจปกครอง
“ขัดกับประโยชน์ของผู้เยาว์” ผู้ใช้อำนาจ
ปกครองต้อง “ได้รับอนุญาตจากศาลก่อน
จึงทำกิจการนั้นได้ มิฉะนั้นเป็นโมฆะ”

กิจการที่คณะกรรมการสมาคม

ทำไป (แพ่ง ๘๘) แม้จะปรากฏในภายหลังว่า
มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการตั้งหรือคุณสมบัติ
กรรมการสมาคม กิจการนั้นย่อมมีผล
สมบูรณ์

กิจการนั้นย่อมมีผลสมบูรณ์ (แพ่ง ๑๒๔)

บรรดากิจการที่คณะกรรมการของมูลนิธิได้
กระทำไป แม้จะปรากฏในภายหลังว่ามี
ข้อบกพร่องเกี่ยวกับการแต่งตั้งหรือ
คุณสมบัติของกรรมการของมูลนิธิ

กิจการนิติบุคคลตามเสียงข้างมาก

ดู : นิติบุคคลมีผู้แทนหลายคน (แพ่ง ๗๑)

กิจการบังคับโดยกฎหมายต้องทำ

เป็นหนังสือ (แพ่ง ๗๙๘) การตั้งตัวแทน
เพื่อกิจการอันนั้นก็ต้องทำเป็นหนังสือด้วย

กิจการบังคับต้องมีหลักฐานเป็น

หนังสือ (แพ่ง ๗๙๘ ว.๒) การตั้งตัวแทน

เพื่อกิจการอันนั้นก็ต้องมีหลักฐานเป็น
หนังสือด้วย

กิจการผู้อื่นถือเป็นของตนเอง

ดู : ถือเอากิจการของผู้อื่นเป็นของตนเอง
ทั้งที่รู้ว่าตนไม่มีสิทธิจะทำ (แพ่ง ๔๐๕ ว.๒)

กิจการภายนอกสมาคม

ดู : ผู้แทนของสมาคม (แพ่ง ๘๗)

กิจการสมาคมมีผลสมบูรณ์ ดู : กิจการ
ที่คณะกรรมการสมาคมทำไป (แพ่ง ๘๘)

กิจการอันจะพึงทำในที่ประชุมตั้ง บริษัทนั้น (แพ่ง ๑๑๐๘) คือ

- (๑) ความตกลงตั้งข้อบังคับต่าง ๆ ของ
บริษัท
- (๒) ให้สัตยาบันแก่บรรดาสัญญาซึ่งผู้เริ่ม
ก่อการได้ทำไว้ และค่าใช้จ่ายอย่างใด
ซึ่งเขาต้องออกไปในการเริ่มก่อบริษัท
- (๓) กำหนดจำนวนเงินให้แก่ผู้เริ่มก่อการ
ถ้ามีเจตนาว่าจะให้
- (๔) กำหนดจำนวนหุ้นบุริมสิทธิ ทั้งกำหนด
สภาพและบุริมสิทธิแห่งหุ้นเป็น
สถานใดเพียงใด ถ้าหากจะมี
- (๕) กำหนดจำนวนหุ้นสามัญ, หุ้นบุริมสิทธิ
ซึ่งออกให้เหมือนหนึ่งว่าได้ใช้เต็ม
ค่าแล้วหรือแต่บางส่วนใช้ให้ด้วย

อย่างอื่นนอกจากตัว ถ้าหากจะมีหุ้น
เช่นนั้นตกลงในที่ประชุมโดยเฉพาะว่า
ซึ่งจะออกหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิ
ให้เหมือนหนึ่งว่าได้ใช้เงินแล้วเช่นนั้น
เพื่อแทนคุณแรงงาน, ตอบแทน
ทรัพย์สินให้พรณนาชัดเจน

- (๖) เลือกตั้งกรรมการ, พนักงานสอบบัญชี
ชุดแรกของบริษัท, วางกำหนดอำนาจ
ของคนเหล่านี้

กิจการอันได้มอบหมายแก่นายหน้า

(แฟ้ง ๘๔๖) โดยพฤติการณ์เป็นที่คาดหมาย
ได้ว่าย่อมทำให้แต่เพื่อจะเอาค่าบำเหน็จให้
ถือว่าได้ตกลงกันโดยปริยายว่ามีค่าบำเหน็จ
นายหน้า

ฎี ดู : หุ้นกู้ (แฟ้ง ๑๒๒๙ - ๑๒๓๕)

กู้ยืมเงินกว่า ๒,๐๐๐ บาทขึ้นไป

(แฟ้ง ๖๕๓) ถ้ามิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืม
เป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ
จะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่

กู้ยืมเงินมีหลักฐานเป็นหนังสือ

(แฟ้ง ๖๕๓ ว.๒) จะนำสืบการใช้เงินได้
ต่อเมื่อมีหลักฐานเป็นหนังสือ, ลงลายมือชื่อ
ผู้ให้ยืมมาแสดง, เอกสารอันเป็นหลักฐาน

แห่งการกู้ยืมนั้นได้เวนคืนแล้ว หรือได้แทง
เพิกถอนลงในเอกสารนั้นแล้ว

เก็บของในคลังสินค้า ดู : ๑/๑๔, ๒/๓

แบ่ง ๒ ม. ได้แก่.-

- ม/๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป (แฟ้ง ๗๗๐)
- ม/๒ ใบรับของคลังสินค้าและประทวน
สินค้า (แฟ้ง ๗๗๕)

เก็บได้ซึ่งทรัพย์สินหาย (แฟ้ง ๑๓๒๓)

ต้องทำอย่างนี้.-

- (๑) ส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ของหาย
หรือเจ้าของ หรือบุคคลอื่นผู้มีสิทธิจะ
รับทรัพย์สินนั้น หรือ
- (๒) แจ้งแก่ผู้ของหายหรือเจ้าของ หรือ
บุคคลอื่นผู้มีสิทธิจะรับทรัพย์สินนั้น
โดยมิชักช้า หรือ
- (๓) ส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่เจ้าพนักงาน
ตำรวจ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่น
ภายใน ๓ วัน และแจ้งพฤติการณ์
ตามที่ทราบอันอาจเป็นเครื่องช่วยใน
การสืบหาตัวบุคคลผู้มีสิทธิจะรับ
ทรัพย์สินนั้น

เก็บได้ซึ่งทรัพย์สินอันตก, ทิ้งทะเล, ทางน้ำ, น้ำซัดขึ้นฝั่ง (แฟ้ง ๑๓๒๖)

ให้บังคับตามกฎหมายและกฎข้อบังคับ
ว่าด้วยการนั้น

เกลือกจะเสื่อมเสียทรัพย์สิน ดู : ทรัพย์สิน
เป็นวัตถุชำระหนี้ไม่ควรวางไว้ (แพ่ง ๓๓๖)

เกลื่อนกลั่นกัน ดู : หนี้เกลื่อนกลั่นกัน
(แพ่ง ๓๕๓)

**เกลื่อนกลั่นกันไปกับหนี้สินกล่าว
โดยเฉพาะ** ดู : สิทธิเรียกร้องเกลื่อนกลั่นกัน
ไปกับหนี้สินกล่าวโดยเฉพาะ (แพ่ง ๒๙๕ ว.๒)

เกษตรกรรม ดู : สิทธิเรียกร้องอายุความ
๒ ปี (แพ่ง ๑๙๓/๓๔ (๒))

เกาะที่เกิดในทะเลสาบ (แพ่ง ๑๓๐๙)
หรือในทางน้ำหรือในเขตน่านน้ำของประเทศ
และท้องทางน้ำที่ขึ้นขึ้น เป็นทรัพย์สินของ
แผ่นดิน

เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น ดู :
เหตุให้เกิดความเสียหายบุคคลอื่น (แพ่ง ๗๖)

เกิดสัญญา ดู : ก่อให้เกิดสัญญา (แพ่ง ๓๕๔)

เกินขอบอำนาจ ขออนุญาตต่อศาล
ดู : ผู้จัดการทรัพย์สินมีอำนาจหน้าที่ (แพ่ง ๕๔)

เกินขอบอำนาจต้องขอศาล
ดู : ผู้ไม่อยู่ตั้งตัวแทนผู้รับมอบอำนาจ
เฉพาะการ (แพ่ง ๕๕)

เกี่ยวพัน ดู : ความเกี่ยวพัน หักด้วยกัน
(แพ่ง ๑๐๒๖ - ๑๐๔๘)

เกี่ยวพันธุรกิจผู้เยาว์ ดู : เสมือนดัง
บุคคลบรรลุนิติภาวะแล้ว (แพ่ง ๒๗ ว.๒)

**แก้ไขข้อความที่ได้จดทะเบียนใน
ภายหลัง** (แพ่ง ๑๐๑๖ ว.๒) กับทั้งแก้ไขการ
อื่นอันบัพัญญูติแผนกนี้บังคับหรืออนุญาต
ให้จดทะเบียนก็ต้องจด ณ หอทะเบียนแห่ง
เดียวกันนั้น

แก้ไขคำขอจดทะเบียนสมาคม
ดู : คำขอ, ข้อบังคับสมาคมไม่ถูกต้อง
(แพ่ง ๘๒ ว.๒)

แก้ไขตัวแทนนิติบุคคล ดู : เปลี่ยนตัว
ผู้แทนของนิติบุคคล (แพ่ง ๗๒)

แก้ไขเปลี่ยนแปลงคำขอให้ถูกต้อง
(แพ่ง ๑๑๕ ว.๒) ถ้านายทะเบียนเห็นว่า
คำขอหรือข้อบังคับไม่ถูกต้องตาม ม.๑๑๔
หรือ ม.๑๑๒ หรือรายการซึ่งจดแจ้งใน
คำขอหรือข้อบังคับไม่สอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของมูลนิธิมีความประพฤติ
ไม่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์มูลนิธิ มีคำสั่ง
ให้ผู้ขอจดทะเบียนแก้ไขให้ถูกต้องแล้ว

ให้รับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดง
การจดทะเบียน

แก้ไขเปลี่ยนแปลงสมาคมใน ๓๐ วัน

ดู : วัตถุประสงค์สมาคมขัดต่อกฎหมาย
(แพ่ง ๘๒ ว.๓)

แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของมูลนิธิ

(แพ่ง ๑๒๖) ภายใต้บังคับ ม.๑๒๗
ให้คณะกรรมการของมูลนิธิเป็นผู้มีอำนาจ
การแก้ไขเพิ่มเติมต้องเป็นไปตามที่ข้อ
บังคับกำหนด และให้มูลนิธินำข้อบังคับ
ที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นไปจดทะเบียนต่อ
นายทะเบียนภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่
แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของมูลนิธิและให้นำ
ความใน ม.๑๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับสมาคม ดู :

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับสมาคม (แพ่ง ๘๔)

แก้ไขให้หายขาดทุน ดู : ห้ามมิให้

จ่ายเงินปันผลจากเงินประเภทอื่นนอกจาก
เงินกำไร (แพ่ง ๑๒๐๑ ว.๓)

แกงไต ดู : ลายมือชื่อ (แพ่ง ๙)

แก้ตราสารขาดตกบกพร่อง

(แพ่ง ๙๘๖ ว.๒ ถึง ว.๕)

๑) ตัวสัญญาใช้เงินซึ่งไม่ระบุเวลาใช้เงิน
ให้ถือว่า ฟังใช้เงินเมื่อได้เห็น

๒) สถานที่ใช้เงินมิได้แถลงไว้ในตัวสัญญา
ใช้เงิน ให้ถือเอาภูมิลำเนาของผู้ออก
ตราสารนั้นเป็นสถานที่ใช้เงิน

๓) ตัวสัญญาใช้เงินไม่ระบุสถานที่ออกตัว
ให้ถือว่า ตัวนั้นได้ออก ณ ภูมิลำเนาของ
ผู้ออกตัว

๔) มิได้ลงวันออกตัว ผู้ทรงโดยชอบด้วย
กฎหมายทำการโดยสุจริตจะจดวันตาม
ที่ถูกต้องแท้จริงลงก็ได้

แก้หน้า ดู :

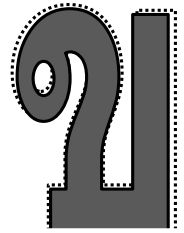
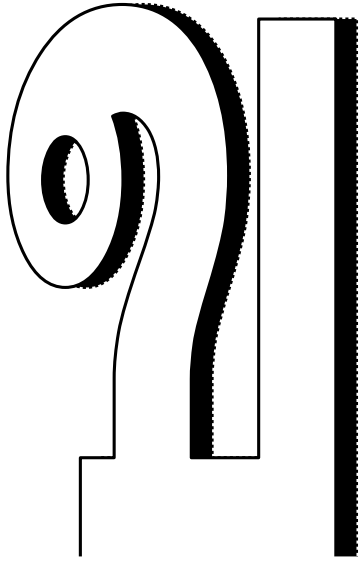
- สอดเข้าแก้หน้า (แพ่ง ๙๕๐)
- รับรองเพื่อแก้หน้า (แพ่ง ๙๕๑ - ๙๕๓)
- ใช้เงินเพื่อแก้หน้า (แพ่ง ๙๕๔ - ๙๕๘)

ใกล้จะต้องประสบเหตุ

ดู : เหตุสุดวิสัย (แพ่ง ๘)

ใกล้แนวเขต (แพ่ง ๑๓๔๒ ว.๓) ทำการ

ดัง ๒ ว. ก่อน ต้องใช้ความระมัดระวัง
ตามควรเพื่อป้องกันมิให้ดินหรือทรายพังลง
หรือมิให้น้ำหรือสิ่งโสโครกซึมเข้าไป

ขณะที่ฟองหย่าอยู่ในระหว่าง

พิจารณา (แฟ่ง ๑๕๓๐) ถ้าฝ่ายใดร้องขอศาล
อาจสั่งชั่วคราวให้จัดการตามที่เห็นสมควร
เช่น ในเรื่องสินสมรส ที่พักอาศัย การอุปการะ
เลี้ยงดูสามีภริยาและการพิทักษ์อุปการะ
เลี้ยงดูบุตร

ขณะที่ทำสัญญาโอนกรรมสิทธิ์

ดู : กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ขาย (แฟ่ง ๔๕๘)

ขณะที่บุคคลนั้นวิกลจริตอยู่ ดู :

ศาลยังมิได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
(แฟ่ง ๓๐)

ขณะที่อายุความจะครบกำหนด

(แฟ่ง ๑๙๓/๑๙) ถ้าเหตุสุดวิสัยขัดขวางมิให้
เจ้าหนี้กระทำการ ม.๑๙๓/๑๔ ให้อายุความ
นั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะพ้น ๓๐ วัน
นับแต่วันที่เหตุสุดวิสัยนั้นได้สิ้นสุดลง

ขณะยื่นฟ้องมารดาเด็กไม่มีชีวิตอยู่

(แฟ่ง ๑๕๓๙ ว.๒) จะฟ้องเด็กแต่ผู้เดียวเป็น
จำเลยก็ได้ถ้าเด็กไม่มีชีวิตอยู่ไม่ว่ามารดา
ของเด็กจะมีชีวิตอยู่หรือไม่จะยื่นคำร้อง
ขอให้ศาลแสดงว่าเด็กนั้นไม่เป็นบุตรก็ได้
ในกรณีที่มารดาของเด็กหรือทายาทของ

เด็กยังมีชีวิตอยู่ ให้ศาลส่งสำเนาคำร้องนี้
ไปให้ด้วย และถ้าศาลเห็นสมควรจะ
“ส่งสำเนาคำร้องไปให้อัยการพิจารณาเพื่อ
ดำเนินคดีแทนเด็ก” ด้วยก็ได้

ชน ดู :

- รับชน (แฟ้ม ๖๐๘ - ๖๐๙)
- รับชนของ (แฟ้ม ๖๑๐ - ๖๓๓)
- รับชนคนโดยสาร (แฟ้ม ๖๓๔ - ๖๓๙)

ชนส่งคนโดยสาร ดู : สิทธิเรียกร้อง

อายุความ ๒ ปี (แฟ้ม ๑๙๓/๓๔ (๓))

ชนส่งทรัพย์สิน ดู : ค่าชนส่งทรัพย์สิน

(แฟ้ม ๔๖๔)

ข่มขู่ (แฟ้ม ๑๖๖) ย่อมทำให้การแสดงเจตนา

เป็นโมฆียะแม้บุคคลภายนอกจะเป็นผู้ข่มขู่

(และ ดู : การข่มขู่ แฟ้ม ๑๖๔ ว.๒)

ขยายกำหนดเวลาไถ่ ดู : การขยาย

กำหนดเวลาไถ่ (แฟ้ม ๔๙๖ ว.๒)

ขยายเวลาออกไป มิได้กำหนดวัน

เริ่มต้น ดู : นับวันที่ต่อจากวันสุดท้าย

(แฟ้ม ๑๙๓/๗)

ขยายอายุความ ดู : อายุความที่กฎหมาย

กำหนด (แฟ้ม ๑๙๓/๑๑)

ขวบปีในทางบัญชีเงินของบริษัท

ดู : บัญชีงบดุล (แฟ้ม ๑๑๙๖)

กว้างของไปตกที่อันมิควร ดู : ทิ้งกว้าง

ของไปตกในที่อันมิควร (แฟ้ม ๔๓๖)

ข้อกำหนดกรรมการมูลนิธิ

ดู : ข้อบังคับมูลนิธิ (แฟ้ม ๑๑๒)

ข้อกำหนดจำกัดเวลา (แฟ้ม ๙๗๓ ว.๔)

ยื่นตัวแลกเงินนั้นมีอยู่ที่สำคัญหลัง

เฉพาะแต่ผู้สละหลังเท่านั้นจะอาจ

เอาประโยชน์ในข้อกำหนดนั้นได้

ข้อกำหนดพินัยกรรมตั้งผู้รับ

พินัยกรรม (แฟ้ม ๑๗๐๗) โดยมีเงื่อนไขว่า

ให้ผู้รับพินัยกรรมจำหน่ายทรัพย์สินที่ยกให้

โดยพินัยกรรมนั้นแก่บุคคลอื่น ให้ถือว่า

เงื่อนไขนั้นเป็นอันไม่มีเลย

ข้อกำหนดพินัยกรรมเป็นโมฆะ

(แฟ้ม ๑๗๐๖) ถ้า.-

(๑) ตั้งผู้รับพินัยกรรมไว้โดยมีเงื่อนไขว่า

ให้ผู้รับพินัยกรรมจำหน่ายทรัพย์สิน

ของเขาเองโดยพินัยกรรมให้แก่ผู้ทำ

พินัยกรรม หรือแก่บุคคลภายนอก

- (๒) กำหนดบุคคลซึ่งไม่อาจที่จะทราบตัวแน่นอนได้เป็นผู้รับพินัยกรรม แต่ผู้รับพินัยกรรม อาจกำหนดโดยให้บุคคลใดคนหนึ่งเป็นผู้ระบุเลือกเอาจากบุคคลอื่นหลายคน หรือจากบุคคลอื่นหมู่ใดหมู่หนึ่ง ซึ่งผู้ทำพินัยกรรมระบุไว้
- (๓) ททรัพย์สินที่ยกให้โดยพินัยกรรมระบุไว้ไม่ขัดแย้งจนไม่อาจที่จะทราบแน่นอน หรือถ้าให้บุคคลกำหนดให้มากนักน้อยเท่าใดตามแต่ใจ

ข้อกำหนดพินัยกรรมมีเงื่อนไข

(แพ่ง ๑๖๗๔) และเงื่อนไขนั้นสำเร็จเสียก่อนเวลาที่ผู้ทำพินัยกรรมตาย หากว่าเป็นเงื่อนไขบังคับก่อน ข้อกำหนดพินัยกรรมนั้นมีผลเมื่อผู้ทำพินัยกรรมตาย หากว่าเป็นเงื่อนไขบังคับหลัง ข้อกำหนด “พินัยกรรมนั้นเป็นอันไร้ผล”

ข้อกำหนดพินัยกรรมย่อมตกไป

(แพ่ง ๑๖๙๘) เมื่อ.-

- (๑) ผู้รับพินัยกรรมตายก่อนผู้ทำพินัยกรรม
- (๒) ข้อกำหนดพินัยกรรมเป็นผลใช้ได้ต่อเมื่อเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งสำเร็จลง และผู้รับพินัยกรรมตายเสียก่อนเงื่อนไขสำเร็จ หรือปรากฏเป็นที่แน่นอนอยู่แล้วว่าเงื่อนไขนั้นไม่อาจจะสำเร็จได้

- (๓) ผู้รับพินัยกรรมบอกสละพินัยกรรม
- (๔) ททรัพย์สินทั้งหมดที่ยกให้สูญหาย หรือถูกทำลายโดยผู้ทำพินัยกรรมมิได้ตั้งใจ ในระหว่างที่ผู้ทำพินัยกรรมยังมีชีวิตอยู่ และผู้ทำพินัยกรรมมิได้ได้มาซึ่งของแทน หรือซึ่งสิทธิที่จะเรียกค่าทดแทนในการที่ททรัพย์สินนั้นสูญหายไป

ข้อกำหนดไม่ปลดผู้ทรงให้พ้นจากหน้าที่นำตัวเงินยื่นภายในกำหนด

(แพ่ง ๙๖๔ วรรค ๒) หรือจากหน้าที่ให้คำบอกกล่าวตัวเงินขาดความเชื่อถือแก่ผู้สละหลังคนก่อนหรือผู้ส่งจ่ายหนึ่งหน้าที่นำสืบว่าไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกำหนดเวลาจำกัด ย่อมตกอยู่แก่บุคคลผู้แสวงจะใช้ความข้อนั้นเป็นข้อต่อสู้ผู้ทรงตัวแลกเงิน

ข้อกำหนดห้ามโอน (แพ่ง ๑๗๐๑) ตาม

มาตราก่อนนั้นจะให้มีความกำหนดเวลาหรือตลอดชีวิตของผู้รับประโยชน์ก็ได้

ข้อกำหนดห้ามโอนเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์, ททรัพย์สิทธิอันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ (แพ่ง

๑๗๐๒ วรรค ๒) ไม่บริบูรณ์ (เว้นแต่จะทำได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนการห้ามโอนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่)

ข้อกำหนดอันผู้ส่งจ่ายเป็นผู้เขียน

(แฟ้ง ๙๖๔ ว.๓) ย่อมเป็นผลตลอดถึง
คู่สัญญาทั้งปวงบรรดาที่ได้ลงลายมือชื่อใน
ตัวเงิน ถ้าและทั้งมีข้อกำหนดดังนี้แล้ว
ผู้ทรงยังขึ้นทำคำคัดค้านผู้ทรงต้องเป็น
ผู้ออกค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้น หากว่าข้อกำหนด
นั้นผู้สลักหลังเป็นผู้เขียนลง และถ้ามี
คำคัดค้านทำขึ้นค่าใช้จ่ายในการคัดค้านนั้น
อาจจะเรียกเอาใช้ได้จากคู่สัญญาอื่น ๆ
บรรดาที่ได้ลงลายมือชื่อในตัวเงิน

ข้อความ (แฟ้ง ๘๙๙) เขียนลงในตัวเงิน

ข้อความนั้นหาเป็นผลแก่ตัวเงินนั้นไม่

ข้อความจริงที่ท้าวถึงเจ้าหนี้ ดู :

ข้อความจริงที่ท้าวถึงเจ้าหนี้คนหนึ่งเท่านั้น

ข้อความจริงที่ท้าวถึงเจ้าหนี้คนหนึ่ง

เท่านั้น (แฟ้ง ๓๐๒ ว.๒) หาเป็นไปเพื่อ

คุณหรือโทษแก่เจ้าหนี้คนอื่น ๆ ด้วยไม่

ข้อความซึ่งลงทะเบียน (แฟ้ง ๑๐๗๘

ว.๓) จะลงรายการอื่นอีกอันคู่สัญญาเห็น
สมควรให้ประชาชนทราบ

ข้อความซึ่งลงทะเบียนนั้น (แฟ้ง ๑๐๖๔

ว.๒) จะลงรายการอื่น ๆ อีกอันคู่สัญญา
เห็นสมควรจะให้ประชาชนทราบด้วยก็ได้

ข้อความที่จะจดทะเบียน หรือประกาศ

โฆษณาเกิดขึ้นในต่างประเทศ

(แฟ้ง ๑๐๑๗) ให้นับกำหนดเวลาสำหรับการ
จดทะเบียนหรือประกาศโฆษณาข้อความ
นั้นตั้งแต่เวลาเมื่อคำบอกกล่าวการนั้นมา
ถึงตำบลที่จะจดทะเบียนหรือที่จะประกาศ
โฆษณานั้นเป็นต้นไป

ข้อความในตัวเงิน (แฟ้ง ๑๐๐๗) หรือใน

คำรับรองตัวเงิน มีผู้แก้ไขเปลี่ยนแปลงใน
ข้อสำคัญโดยที่คู่สัญญาทั้งปวงผู้ต้องรับผิดชอบ
ตามตัวเงินมิได้ยินยอมด้วยหมดทุกคน
ตัวเงินนั้นก็อันเสีย (เว้นแต่ยังคงใช้ได้ต่อ
คู่สัญญาซึ่งเป็นผู้ทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลง
หรือได้ยินยอมด้วยกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลง
นั้น กับทั้งผู้สลักหลังในภายหลัง)

ข้อความในมาตรานี้ (แฟ้ง ๑๐๐๘ ว.๒)

ให้กระทบกระทั่งถึงการให้สัตยาบันแก่
ลายมือชื่อซึ่งลงไว้โดยปราศจากอำนาจ
แต่หากไม่ถึงแก่เป็นลายมือปลอม

ข้อความในวรรคก่อนนี้ (แฟ้ง ๙๐๕ ว.๓)

ให้ใช้บังคับตลอดถึงผู้ทรงตัวเงินส่งจ่าย
ให้แก่ผู้ถือด้วย

ข้อความในสัญญาก่อนสมรส (แฟ้ง

๑๔๖๕ ว.๒) ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือ

ศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือระบุให้ใช้กฎหมายประเทศอื่นบังคับเรื่องทรัพย์สินนั้น ข้อความนั้น ๆ เป็นโมฆะ

ข้อความในสัญญาก่อนสมรสไม่มีผล

(แพ่ง ๑๔๖๘) กระทบกระเทือนถึงสิทธิของบุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริตไม่ว่าจะได้เปลี่ยนแปลงเพิกถอนโดยคำสั่งของศาลหรือไม่ก็ตาม

ข้อความเบื้องต้น (แพ่ง ๑ - ๓) เป็น

บทบัญญัติขึ้นพื้น ๓ ม.แรก ที่เก่าสุดเดิม คือ

- ม.๑ กฎหมายนี้ให้เรียกว่า ประมวลกฎหมายและพาณิชย์

- ม.๒ ให้ใช้ประมวลกฎหมายนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เดือนมกราคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๘ เป็นต้นไป

- ม.๓ ตั้งแต่วันที่ใช้ประมวลกฎหมายนี้สืบไป ให้ยกเลิกบรรดากฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในประมวลกฎหมายนี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งประมวลกฎหมายนี้

ข้อความรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อทรัพย์สินของคนเดินทาง (แพ่ง ๖๗๘)

หรือของแขกอาศัยสุญหายหรือบุบสลาย, ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นเวลา ๖ เดือนนับแต่

วันที่คนเดินทางหรือแขกอาศัยออกไปจากสถานที่นั้น

ข้อความรับผิดเพื่อใช้เงินบำเหน็จค่าฝากทรัพย์ (แพ่ง ๖๗๑) ชดใช้เงิน

ค่าใช้จ่าย, ใช้ค่าสินไหมทดแทนเกี่ยวแก่การฝากทรัพย์, ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นเวลา ๖ เดือน นับแต่วันสิ้นสัญญา

ข้อความรับผิดเพื่อเสียค่าทดแทน

(แพ่ง ๖๔๙) อันเกี่ยวกับการยืมใช้คงรูปนั้น ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นเวลา ๖ เดือนนับแต่วันสิ้นสัญญา

ข้อความหลายภาษาต่างกัน

ดู : เอกสารทำขึ้นหลายภาษา (แพ่ง ๑๔)

ข้อความแห่งสัญญาอันคู่สัญญาแม้เพียงฝ่ายเดียวได้แสดงไว้เป็นสาระสำคัญอันจะต้องตกลงกันหมด

ทุกข้อ (แพ่ง ๓๖๖) หากคู่สัญญายังไม่ตกลงกันได้หมดทุกข้อกรณีเป็นที่สงสัยนับว่ายังมีได้มีสัญญาต่อกัน การทำความเข้าใจกันไว้เฉพาะบางสิ่งบางอย่าง แม้ว่าจะได้จดลงไว้ก็หาเป็นการผูกพันไม่

ขอคำอุปการะเลี้ยงดูบุตร (แพ่ง ๑๕๙๘/๔๐

ว.๒) เมื่อมีเหตุพิเศษและศาลเห็นเป็นการ

สมควรเพื่อประโยชน์แก่บุตร จะกำหนดให้บุตรได้รับการอุปการะ เลี้ยงดูโดยประการใด ๆ นอกจากที่คู่กรณีตกลงกัน หรือนอกจากที่ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอเช่นให้ไปอยู่ในสถานการศึกษาหรือวิชาชีพโดยให้ผู้ที่มีหน้าที่ต้องชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูออกค่าใช้จ่าย

ของ (คำอื่น) ดู :-

- สิทธิและหน้าที่ของผู้รับจ้างและผู้จ้าง (แฟ้ม ๗๒๒ - ๗๒๗)
- ของในคลังสินค้า (แฟ้ม ๗๗๐ - ๗๙๖)
- ใบรับของคลังสินค้า (แฟ้ม ๗๗๕ - ๗๙๖)
- ประทวนสินค้า (แฟ้ม ๗๗๕ - ๗๙๖)

ของใช้ประจำอยู่กับทรัพย์เป็นอาณิน

ดู : อุปกรณ์ (แฟ้ม ๑๔๗)

ของซึ่งขนส่งนั้นได้เอาประกันภัยเมื่ออยู่ในระหว่างส่งเดินทางไป

(แฟ้ม ๘๘๔) ให้คิดมูลประกันภัยในของนั้นนับรวมทั้งราคาของ ณ สถานที่และในเวลาที่ผู้ขนส่งได้รับของและให้เพิ่มค่าระวางส่งของไปยังสถานที่ส่งมอบแก่ผู้รับตราส่งกับทั้งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เนื่องด้วยการส่งของไปนั้นเข้าด้วย

ของถึงเมื่อใด (แฟ้ม ๖๒๒) ผู้ขนส่งต้องบอกกล่าวแก่ผู้รับตราส่ง

ของนั้นได้ขนส่งไปโดยมีผู้ขนส่ง

หลายคนหลายทอด (แฟ้ม ๖๓๓) ผู้ขนส่ง ทอดหลังที่สุดอาจใช้สิทธิดังกล่าวไว้ใน ม.๖๓๐, ๖๓๑, ๖๓๒ นั้น ในการเรียกค่าระวางพาหนะและอุปกรณ์อันค้างชำระแก่ผู้ขนส่งทั่วทุกคนได้

ของนั้นได้บอกราคา (แฟ้ม ๖๒๐ ๖.๒)

ความรับผิดชอบของผู้ขนส่งก็ย่อมจำกัดเพียงไม่เกินราคาที่บอก

ของนั้นได้ส่งไปโดยมีผู้ขนส่งหลาย

คนหลายทอด (แฟ้ม ๖๑๘) ผู้ขนส่งทั้งนั้น จะต้องรับผิดชอบร่วมกันในการสูญหาย บอบสลาย หรือส่งชกซ้ำ

ของนั้นเป็นลหุภัณฑ์ของสดเสียได้

(แฟ้ม ๖๓๑ ๖.๓) และการหนดวงซ้ำไว้ย่อมเป็นการเสี่ยงความเสียหาย หรือถ้าราคาของนั้นดูไม่น่าจะคุ้มค่าระวางพาหนะและอุปกรณ์ ผู้ขนส่งจะเอาของนั้นออกขายทอดตลาดเสียก็ได้

ของเป็นสภาพอันจะก่อให้เกิด

อันตรายได้ (แฟ้ม ๖๑๙) หรือเป็นสภาพ เกลือกจะก่อให้เกิดเสียหายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน ผู้ส่งต้องแสดงสภาพแห่งของนั้นไว้ก่อนทำสัญญาถ้ามิได้ทำเช่นนั้นผู้ส่ง